

Giridden 15 bin İngiliz askeri Mısır'a nakledildi

Tahliye edilen Yunan askerleri bu yekûna dahil değil

Tahliye işinin tamamlanıp tamamlanmadığı henüz malûm değil

Alman tebliği 10 bin Yunanlı ve İngiliz esir edildiğini bildiriyor

Londra 1 (A.A.) — Verilen malûmata göre, bugünkü resmi tebliğde Giridden çekilerek Mısır'a muvasalatı bildirilen 15.000 asker imparatorluk ve İngiliz kuvvetlerine mensub askerlerdir. Giridden tahliye edilen Yunan askerleri bunlara dahil değildir. Çekilen askerlerin içinde dominyon askerlerinin nisbeti henüz malûm değildir. Keza İngilizlerin Giriddeki kuvvetlerinin yekûnunu bildirmek de hâlen mümkün olmadığı gibi tahliye (Devamı 3 üclü sayfada)

G. Saraylıların pilâvı neş'eli geçti

Bütün eski ve yeni talebeler bir araya geldi, hep bir arada pilâv yenildi, oyunlar oynandı, eski hâtıralar yâdedildi

Galatasaraylılar an'anevi pilâvlarını yerirken (Yazısı 4 üclü sayfa 2 ve 3 üclü sütunlarında)

Daima hatırınızda kalacak bir eser

Gönüllü Fahişeler

Genç ihtiyar, kadın erkek bütün okuyucuları merakla sürükleyecek bir eser... Yanız aşk ve macera romanı değil, aynı zamanda bugünkü cemiyeti, telâkkileri tahlil eden içtimâî bir tetkik mahsulü.

Gönüllü Fahişeler

YAZAN
Nusret Safa

Yakında

Tarihi yanlış öğrenmiş bir devlet adamı

Amiral Darlanın beyanatı arasında bizi alâkadar eden noktaya cevab

"Gönül isterdi ki ağır bir mağlûbiyetten çıkmış olan bir memleketin başnazırı o zamanki vukuatı hatırladığında Türkleri İngilizlerin teşvikleriyle hareket etmiş göreceğine onların büyük kahramanlıkları ve vatanseverlikleri önünde hürmetle eğilmesini bilsin "

Yazan : Muhittin Birgen

Fransanın menfaatlerini yeni bir siyasetin peşine takılmakta gören bir Fransız zümresi var ki bugünkü Fransanın mukadderatına hâkim bulunuyor. Bunların ileri gelenlerinden biri de başvekil muavini olan amiral Darlan-

dır. Amiral, son günlerde, Fransa efkârını İngiltere aleyhine tahrik eden bir faaliyet cümlesinden olarak evvelki gün Pariste uzun bir beyanatta bulundu ve burada, İngilizlerin Fransa menfaatleri aleyhine ötedenberi neler

yapmış olduklarını sayıp dökmeğe lüzum gördü.

Fransanın kendisini alâkadar eden siyaset meselelerinin esaslarına karışmak bize düşmez. Fransa, İngiltere ile beraber yü-

(Devamı 2 de, Hergün sütununda)

Bağdadda sükûnet yeniden avdet etti

Musul mintakasında Almanlar var

Kahire, 1 (A.A.) — Ortaşark İngiliz umumî karargâhının tebliği Irak'ta Raşit Ali'nin ve avenesinin firarından sonra Bağdad'da idareyi temin üzere kurulmuş olan komite tarafından talep edilen mütareke, tarafımızdan kabul edilmiştir.

Şehirde sükûn hüküm sürmektedir.

Bağdadda neşredilen tebliğ Londra, 1 (A.A.) — Beyrut radyo (Devamı 3 üclü sayfada)

MERİÇLE DEDEAĞAÇ ARASINDAKİ ARAZİ

Berlin 1 (A.A.) — Hususî muhabir bildiriyor:

Hatırıze nezareti sözcüsü, Meriç nehri üzerinde Türk ve Yunan hududları arasındaki köprüünün ya pılan müzakereler neticesinde yeniden tesis edilmek üzere olduğunu bildirmiştir. Aynı sözcü, gerek Türkiyenin, gerek Almanyanın mü nakalâtın yeniden tesisinde menfaattar bulduklarını ilâve etmekle beraber, bunun Meriçle Dedeagaç arasında eylevm Bulgarlar tarafından işgal edilmemiş olan arazinin Türkiyeye terkedilmiş olması mânâsına gelmeyeceğini kaydetmiştir. Yapılan köprüünün, şimdiki halde muallakta bulunan bu min-takanın kime aid olacağı meselesiyle hiç bir alakası yoktur.

Darlan İngiltereyi itham ediyor

"İngilterenin her zamanki siyaseti,"

Paris 1 (A.A.) — Ofi:

Amiral Darlan matbuat mümesillerine yaptığı beyanatta şunları da söylemiştir:

İngiltere için bütün bahaneler meşru bir itham sebebidir. Almanya ile İtalyaya yiyecek, malzeme verdiğimizizi, onlar hesabına silâh naklettiğimizi ileri sürmeleri hep böyle bahaneye müstenid ithamlardır. Hakikatte bütün bu hareketlerin bir tek gayesi vardır: Fran-

(Devamı 3 üclü sayfada)

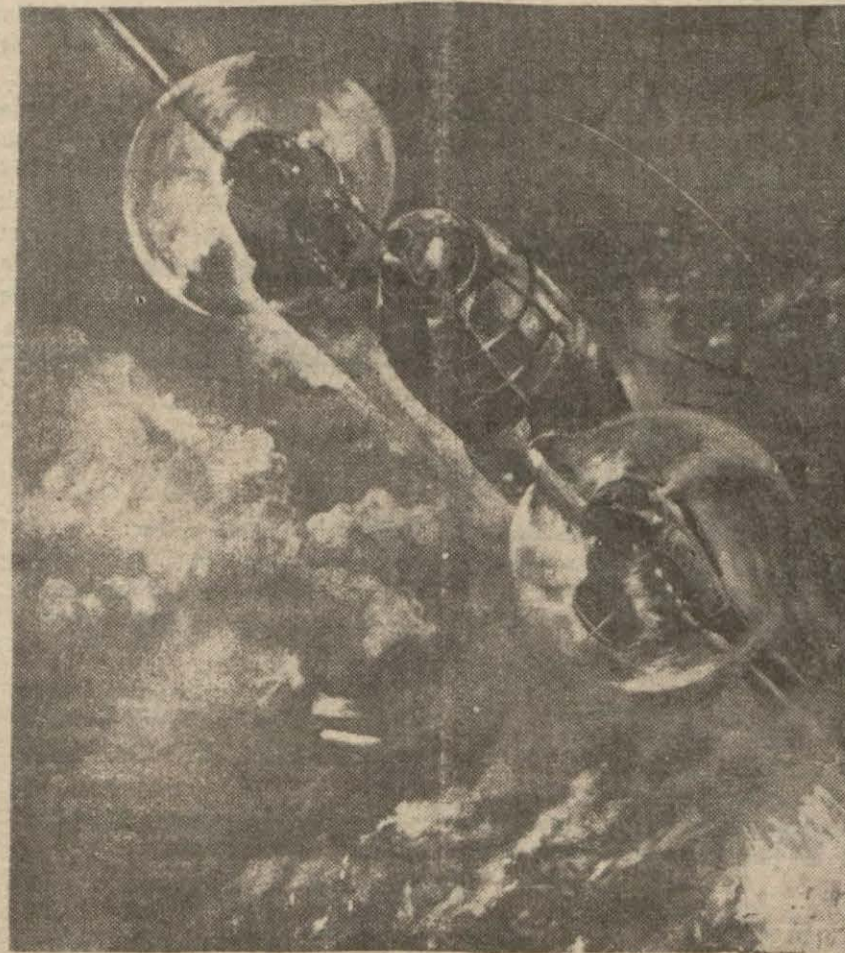
Askerî vaziyet

Girid muharebesinin bize gösterdiği fennî hakikat

Girid muharebesi, askerlik fennî bakımından, yeni yeni dersler veren bir hâdisedir. Bu sebeble bu mevzu dair ne kadar yazılsa, gene yazılacak, tetkik ve mütalea edilecek noktalar eksik olmayacaktır.

Girid, hava yolile yapıp inkişafı uzun zamana muhtaç kalmadan neticelenen bir taarruzu karşılamak bakımından müdafaasız bir saha değildi. Adanın stratejik ehemmiyeti onun müdafaasını temin için her türlü tedbirin alınmasını itihaz ettirecek bir derecede olduğu için, İngiltere ile Yunanistanın bu bakımdan herhangi bir ihmale düşmüş olmaları ihtimali azdır.

İngilizlerin Girid adasına ayrıca taze kuvvet getirip getirmemiş oldukları malûm değildir. Fakat, Yunanistandan çekilen imparatorluk kuvvetlerinin en mühim kısmı Girid adasına çıkarılmıştır. Bu, sade adanın müdafaası fikrinde değil, bu askerlerin aynı zamanda Mısır veya Filistine kadar nakledilebilmeleri imkânsızlığından da ileri geliyordu. 250.000 nüfus olan adanın yeniden verileceği asker miktarı çok bir şey olamaz. (Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

Bir tayyare akını

Millî Şef tenis maçlarında

Millî Şef Ankarada yapılan tenis maçlarını şerefliymişlerdir. Resim, Millî Şefi maçları seyrederek göstermektedir.

Galatasaray dün Fenerbahçeyi yendi

Oyun beklendiği gibi heyecanlı olmadı, iki takım birinci devrede 1-1 berabere idi, ikinci devrede G. Saray 1 golle galibiyeti temin etti

Beşiktaş ta i. Sporu 5-1 yendi

Millî Küme fikstürünün en orijinal maçı dün Şeref sahasında Galatasaray'a Fenerbahçe arasında oynandı. İkinci maçı da Beşiktaşla, İstanbulspor takımları yaptı. Beşiktaş normal bir oyundan sonra 5-1 galib gelmiş. Galatasaray da ezeli rakibi Fenerbahçenin 10 kişilik takımını avantajlı bir şekilde 2-1 mağlûb etmiştir (Arkası sayfa 7 sütun 1 de)

Bir memleket meselesi

İçki aleyhdarları ve içki müdafileri fikrinizi söyleyiniz

İçki menedilmeli mi?

Okuyucularımızın on beş gün zarfında gelen bütün cevapları neşrolunacak ve kıymeti zevattan mürekkebe bir heyet lehte ve aleyhte verilmiş en güzel iki cevabı seçecektir

Bu okuyuculara hatıra olarak birer gümüş kol saati hediye edeceğiz

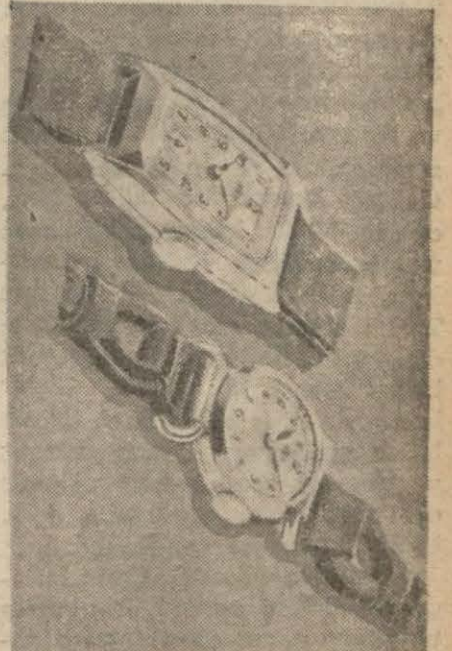
Halk ne diyor?

81 yaşında bir içki müptelâsının tavsiyesi..

Tavukpazarında 52 numaralı dükkânda kasab Mahmud Çevik:

— 45 senedir içki içerim, fakat öldürür Apustol kabinden değil... Kâfiri aheste, aheste, sindire sindire içerim. Yaşımı söylesem hayret edersin, tam 81... Fakat görürsün ki; 25 yaşında bir delikanlı gibi çevik ve sıhatliyim...

(Devamı 4 üclü sayfada)

Bir kadın mebusumuzun bütçe müzakereleri sırasında içki aleyhinde kullandığı şiddetli lisan, gene İhbarlar Vekâletinin bütçesi mü-

(Arkası sayfa 7 sütun 6 da)

Hergün

Tarihi yanlış
Öğrenmiş bir
Devlet adamı

Muhittin Birgen

(Başarılı 1 inci sayfa)
rür veyahud, birdenbire onun aley-
hine dönebilir; bunlar bizi alâkadar
etmez. Bilhassa ağır bir yara ile ya-
ralı olan Fransızları herhangi bir
sebeple incitmek nezaketini u-
nutmamayı da biliriz. Fakat, ami-
ralın beyanatı arasında bizi alâka-
dar eden bir nokta var ki bunu
cevabsız bırakmak elimizden ge-
lemiyor.

★

Amiral, bu beyanatı arasında,
İngiltereyi Fransa aleyhindeki tah-
kükatle itham için şu sözleri de söy-
lemiştir:

«Aynı devirde İngiltere evvelce
bize hukuktan tanınmış olduğu şeyi
kurnazlıkla ve cebren bizden ko-
parmak için Türk ordusunu Küik-
yaya saldırtıyordu.»

Fransa hesabına temenni etmek
isteriz ki, amiralin yeni Fransız si-
yaseti için hükim sebepler olmak
üzere İngiltere aleyhine tevcih et-
tiği ithamların hepsi de bu nevi it-
hamlardan olmasın. Çünkü, bu it-
ham tamamen yersiz ve manastır
ve amiral Darlan, çok yakın bir
zamana aid olan tarihi çok yanlış
öğrenmiştir.

Bu yakın tarihi biz Türkler pek
yakından ve bütün teterrüatle bi-
liriz. Bilhassa bu satırları yazan
muharrir, o tarihte Ankarada
hem Hâkimiyeti Milliyenin baş-
muharrirliğini, hem de Matbuat
Umum Müdürlüğünü yapıyordu.
Bunun için, o zamanki siyasetin
birçok gizli kalmış taraflarına da
vakıf olmuş ve bu arada Sosyal
Demokrat Gürcü sefirî Adivani
vasıtasıyla Ankarayı izlâf için o za-
manki Fransa tarafından yapı-
lmış olan bütün entrikalara yakı-
ndan vakıftır. Fransa o zaman bi-
zimle dost değil, sade düşmandı.
Türkiye de, bütün düşmanları aley-
hine, bütün varlığını ortaya ata-
rak mücadeleye kalkmıştı ve ken-
dini ancak kendi davasıle müfîd
tanıyarak «Millî Misak» dediği
programın tahakkukuna uğraşı-
yordu. Türkiye, o tarihte Fransan-
ın ne istediğini çok iyi biliyordu
ve bunu kimseden öğrenmeğe lü-
zum görmüyordu. Kaldı ki, o ta-
rihte biz, aynı dava uğrunda İngil-
tere siyaseti ile de mücadeleye ha-
linde idik ve Türkiye'ye hasım o-
lan o zamanki İngiliz Başvekili he-
nüz düşmüş değildi.

Bunlar, tarihin en basit hakikat-
lerinden biridir; bunları Amiral
Darlanın yanlış bilmesi bir kaba-
hat sayılmak lâzımdır; doğrusu-
nu bilmesine rağmen hususî bir
maksadla aksini iddia ettiği takdir
de ise samimiyetsizlikle itham
edilmeğe elbet hak kazanır.

★

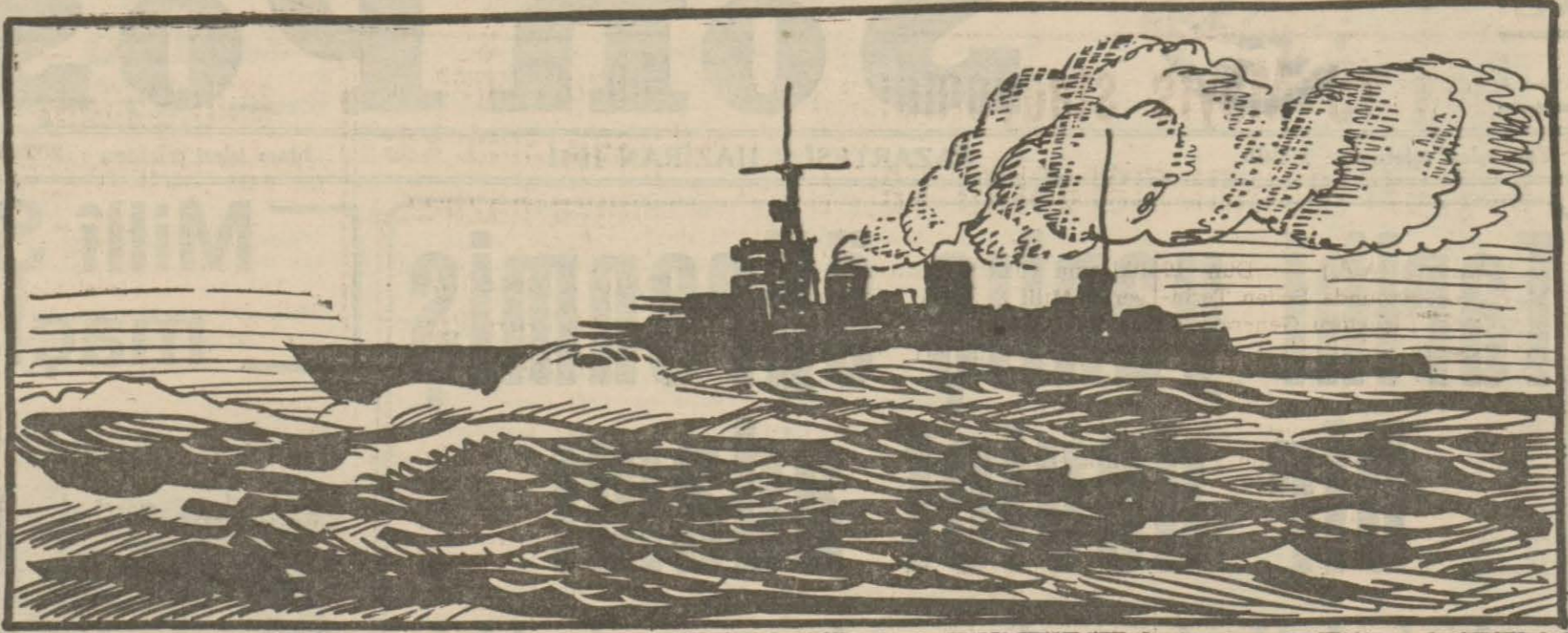
O tarihte Türkiye'nin bir tek
dostu vardı: Türk. Bir tek davası
vardı: Millî Misak ve Türklük hu-
dudları. Aynı zamanda onun tek
bir vasıtası vardı: Kahramanlık ve
fedakârlık. Türkiye bu ruh ve bu
çerçeve içinde dövüştü ve kendi
topraklarında kime tesadüf ettiyi
onunla vuruştı ve nihayet vurdu
ve muzaffer oldu. O devrin tari-
hini ötmek iyi olur. Çünkü bi-
zim için acı hatıralar uyandırır ve
Fransa için de yüz kızartacak bir
siyasetin bütün çıplaklığı ile me-
yana çıkmasına sebep olur. Gönül
isterdi ki ağır bir mağlûbiyetten
çıkması olan bir memleketin baş-
nazırı, vicdanını geçmişin bir sürü
günahlarından temizlemiş olsun
ve o zamanki vukuatı hatırladığı
zaman Türkleri İngilizlerin teş-
vikleriyle hareket etmiş göreceğine,
onların büyük kahramanlıkları ve
watanseverlikleri önünde hürmet-
le eğilmesini bilsin. O tarihte
Türkü Fransı aleyhine tahrik eden
yegâne muharrir ve müşevvik
bizzat Fransa idi; çünkü, hiçbir
hakkı olmadığı halde Türk toprak-
larına yerleşmeğe karar vermiş
ve pek çok masum kanı dökmüş
olan memleket, o mıntaka için,
bizzat Fransanın kendisi idi.

Kısa söyleyelim: O günün bu a-
çık hakikatini unutup da bugün
başkasını itham etmek neye yar-
ar? Türkiye, siyasetine aid bütün
teşvikini yalnız Türkiyeden alır.
O zaman olduğu gibi ve bugün ol-
duğu gibi!

Muhittin Birgen

Resimli Makale:

≡ Cesaret vazifinin kudsiyetine imandan gelir ≡

Açık denizde bir harb gemisi dolaşiyor, vazifesi aylarca süre-
cektir. Mürettebatı hasret ve mahrumiyet içindedir. Günün birinde
birdenbire belirecek bir tehlikeye de karşı koyacaktır. Ölmesi müm-
kündür, buna rağmen bu mürettebat gene neş'elidir, çünkü vazifesi-
nin büyüklüğüne, kudsiyetine iman etmiştir.

Bir tayyareyi tasavvur ediniz, içinde beş kişi, hepsi de genç, gökte
yayılmış uzun bir seyahate atılıyorlar, binlerce kilometre gidecekler-
dir. Bu uzun seyahat esnasında karşılıklı bir düşman tayyaresi çıka-
bilir, esasen varmak istedikleri hedefin üzerinde kendilerini bekli-
yen de gene ateştir, buna rağmen neş'elidirler. Çünkü onlar da vazife-
lerinin kudsiyetine iman etmişlerdir.

TETKİKLER

Fransız - Alman işbirliği Amerikayı niçin bukadar telâşa düşürüyor?

YAZAN: HASAN ÂLİ EDİZ

Fransız - Alman işbirliği hak-
kındaki ilk haberler gazetelerde
intişar eder etmez, Birleşik Ame-
rikadan da çok dikkate şayan ses-
ler yükselmeye başladı. Birleşik
Amerikanın en salâhiyettar, en o-
toriter bir şahsiyeti olan Cümhur-
reisi Mister Ruzvelt, radyoda,
Fransızlara hitaben bir nutuk irad
etti. Mister Ruzvelt bu nutukunda,
Fransız - Alman işbirliği dolayısı-
le Fransanın garb Afrikasındaki
müstemlekelerinin akıbeti hak-
kında endişelere kapıldığını açık-
ça söyledi.

Mister Ruzvelt'in bu nutku, A-
merika limanlarında demirli bu-
lunan - büyük Normandi transat-
lantığı de dahil olmak üzere - 10
Fransız ticaret gemisine kontrol
konulması takib etti.

Fakat iş, bununla bitmiş olmu-
yor. Amerikada intişar etmekte o-
lan gündelik büyük bir gazete, A-
merikanın Mihver devletleri aley-
hine harbe girmesine müsavi sa-
yılabilen çok enteresan ve mü-
him bir teklif yaptı. Bu Amerikan
gazetesi, Fransız - Alman işbirliği
neticesinde, Almanların garb Af-
rikasındaki bütün Fransız müs-
temlekelerine kol atacağını ileri
sürerek, buna meydan kalmadan
bu müstemlekelerden, derhal vakit
kaybedilmeden, Amerikalılar ta-
rafından işgal edilmesini teklif
etti.

Bunu takib eden birkaç gün iç-
inde amiral Darlanın, Almanlara
tek bir müstemleke verilmişceği
hakkındaki beyanatı, Alman -
Fransız işbirliği karşısında hoş-
nutsuzluğunu izhar eden Fransız
efkârı umumiyesini tatmin etmek
gayesinden maada, Amerikalılara
teminat vermek maksadını da ta-
şımaktadır.

Fakat Almanlar, Fransızların
garb Afrikasındaki müstemleke-
lerine kol atarak oralarda deniz ve
hava üsleri kuracak olurlarsa, iş,

miyeti haizdir.
Almanlar da bunu takdir ettik-
leri için, denizaltı, deniz üstü ve
hava silâhlarıyla Amerika ile İngil-
tere arasındaki bu biricik muva-
sala yolunu kesmeğe çalışıyorlar.
Şubat ayındanberi Atlantik Okya-
nusunda cereyan eden şiddetle ve
muazzam meydan muharebesi, bu-
nun bir ifadesidir.
İşte, Fransızların garb Afrika-
sındaki müstemlekeleri, bu Atlan-
tik meydan muharebesinin seyri
üzerinde fevkalâde mühim tesirler
yapabilecekleri içindir ki, gerek
İngiltere, gerekse Amerika, bu
müstemlekelerin Almanların eline
geçmemesini candan alâkadar dır-
lar.

Bilindiği üzere Almanya, Nor-
veç, Danimarka, Holanda, Belçika
ve Fransayı istilâ ettikten sonra
açık denizlere çıkmak imkânını
bulmuş, ve buralarda tesis ettiği
hava ve deniz üsleriyle, Amerika
ile İngiltere arasındaki deniz mu-
vasalasını tehdit etmeğe başla-
mıştır. Fakat bütün bunlara rağmen
Almanların faaliyet sahaları,
nihayet İspanya sahillerine kadar
dayanmakta, ondan ötesine geç-
memektedir. Yani Almanlar, an-
cak İspanya hududlarına kadar o-
lan Fransanın garb sahillerinden
bir üs olarak istifade etmektedir-
ler. Bundan ötürü, Amerikadan
kalkan İngiliz ticaret gemileri, va-
pur kafileleri, Gaskonya körfezine
kadar nisbeten tehlikesizce gele-
bilmektedirler. Bilhassa tayyare-
lerin hareket sahaları mahdud ve
muayyen olduğu için, Alman tay-
yarelerinin açık denizlerdeki İn-
giliz gemilerine yapacakları zarar-
lar da, binnisbe tahdid edilmiş bu-
lunmaktadır.

Fakat Almanlar, Fransızların
garb Afrikasındaki müstemleke-
lerine kol atarak oralarda deniz ve
hava üsleri kuracak olurlarsa, iş,

tamamen değişmiş bulunacaktır.
Çünkü bu şeraitte Almanların
hem tayyareleri, hem denizaltıla-
rı, gerek Birleşik Amerikadan, ge-
rekse cenubi Amerikadan gelecek
olan bütün ticaret gemilerini kon-
trolları altına almış olacaktır.
O zaman Alman hava ve denizaltı
filolarına karşı mücadele, fevka-
lâde güçleşecek, bugün sarfedilen
mesainin birkaç misli bir mesai
sarfını icab ettirecektir. Bugün
Atlantik denizinin muayyen bir
sahasında kontrol vazifesi yap-
makta olan İngiliz deniz filosu, ya-
rın fevkalâde geniş bir saha dahi-
linde kontrol vazifesini yapmak
gibi mühim ve tek başına başarıl-
ması güç bir iş karşısında kalmış
olacaktır.

Fransız - Alman işbirliği kar-
şısında Amerikalıların gösterdik-
leri telâş yalnız burdan ötürü de-
ğildir. Asıl Amerikalıların telâşa
sevkedilen nokta, Almanların ileri-
de, Fransız garb Afrikasını, bir
sıçrama tahtası olarak kullanma-
ları, ve buradan, cenubi Amerika-
ya hattâ bizzat Amerikaya bile
kol atmalarıdır. Çünkü bugün ar-
tik iyice anlaşılmiştir ki, Alman-
ların, daha doğrusu Mihver dev-
letlerinin davası, sadece Avrupa-
ya inhisar etmemektedir. Bu dava,
çok daha geniş, çok daha cihanşü-
müldür.

Amerikalılar, Almanların garb
Afrikasına yerleşmeleri takdirin-
de Amerika için ne gibi vahim ne-
ticeler doğabileceğini daha Dahar
hâdisesi münasebetile ortaya at-
mışlardır.
Daha 1940 senesi Ağustosunda,
«New York Herald Tribune» ga-
zetesinin askeri muharriri Elliot,
Fransızların garb Afrikasındaki
müstemlekelerinin parçalanması-
na müsaade etmemek lâzım gele-
ceğini yazmış ve: «Bir gün gele-
(Arkası sayfa 8 sütun 1 de)

İSTER INAN,
İSTER INANMA!

İstanbul bu şehir halkının en
aşağı altı ay bol idare edecek
kadar kahve geldi.
Bu, iyi bir haberdir, fakat ar-
kası var:
Gelen kahvenin halka beledi-
ye kooperatifi tarafından çekir-
dek halinde, yani hilesiz hurda-
sız satılması da tekrarı etti.

Bu, daha iyi bir haberdir. Yal-
nız, haberlerin bir üçüncüsü var-
dır ki, pek hoşumuza gitmedi. Bu

İSTER INAN,
İSTER INANMA!

üçüncü haber de şudur:
Kahve kavurma makinesi ve
değirmeni olan ticarethanelere de
gene eskisi gibi tevziat yapıla-
caktır.
Demek oluyor ki gelen kahve-
den belediye vasıtasıyla dağıtıl-
acak olan kısmı saf olarak halkın
evine gidecek, zeki kısmı ise
pek çabuk bir zaman içinde or-
tadan kaybolacaktır.

İbrahim Zati Öget

Kasım paşada dün
bir ev çöktü

Dün Kasım paşada bir inhidam
olmuş, Kulaksız mahallesinde Dört
kuyular sokağında Rasimeye aid
82 numaralı ve 3 odalı ev birden-
bire çökmüştür. Fakat, bina dahi-
linde kimse bulunmadığından nü-
fusca ziyat olmamıştır.

İnhidarın sebebi tahkik edil-
mekle beraber, binanın fazla harab
bulunmasından vukua geldiği an-
laşılmaktadır.

İbrahim Zati Öget

Kasım paşada dün
bir ev çöktü

Dün Kasım paşada bir inhidam
olmuş, Kulaksız mahallesinde Dört
kuyular sokağında Rasimeye aid
82 numaralı ve 3 odalı ev birden-
bire çökmüştür. Fakat, bina dahi-
linde kimse bulunmadığından nü-
fusca ziyat olmamıştır.

İbrahim Zati Öget

Yeni vergi
zamları

Bazı maddelerin yeni
fiatları etrafında
tetkikler yapılacak

Fevkalâde vaziyet dolayısıyla ba-
zı vergi ve resimlere zam yapılması
hakkındaki kanunun tabikine dün-
den itibaren başlanmıştır.

Mektub, telgraf, havalename, iç-
kiler, sigara, kibrit, elektrik, hava-
gazi, tiyatro ve sinema, şekerleme,
pasta, çay, kahveye evvelce yazdı-
ğımız muayyen zamlar dün ilâve
olunmuştur.

İnhisar maddeleriyle yeniden mua-
mele ve istihlak vergilerine tâbi tu-
lunan diğer maddelerin mevcudları
hakkındaki beyannameler bu sa-
bahtan itibaren Maliye şubelerine
verilmeye başlanmıştır.

Glikozun istihlak vergisine kilo
başına 5 kuruş zam yapıldığından
ellerinde glikoz bulunanlar bu ak-
sama kadar mevcudlarını bir beyan-
name ile bildireceklerdir.

Belediye sinema ve tiyatro bilet-
lerine yapılan zam dolayısıyla bu-
gün bu yerler için yeni bir tarife ha-
zır olacaktır.

Yeni vergiler dolayısıyla kahveye
kilo başına 25 kuruş, çaya da 40
kuruş zam yapılmıştır. Bazı vapur-
larda ve diğer yerlerde kahveciler
bu zamlar dolayısıyla çay ve kahve
fiatlarını 5 kuruştan 7,5 kuruşa çı-
karmak istemişlerdir. Bu yüzden
müşterilerle kahveciler arasında
münakaşalar olmuştur.

Belediye ve diğer alâkadar ma-
kamlar zamlar dolayısıyla bazı ma-
delerin yeni fiatları etrafında bugün
tetkiklere başlayacaklardır. Lüzum
görüldüğü takdirde bu mallara azamî
satış fiyatı konacaktır. Halkın
zamlar vesilesile aldatılmasına mâ-
ni olacak bütün tedbirler süratle al-
ınacaktır.

Yeni kanunla damga resminde
yapılan değişikliklerin devamı

7 - Damga resmi kanununun
11 inci maddesinin 49, 61, 66 ve 78
numaralı fıkralarında yazılı beyan-
name, ruhsatname, resmi dai-
re ve müesseselerin makbuz ve
ibra senedleri, posta ve telgraf
makbuzları, resmi kayıd ve karar
suretleri ve memurin sicil cüz-
danlarının damga resimlerine %
50 zam yapılmıştır.

8 - 13 üncü maddenin, 2, 4 ve
5 numaralı fıkralarında yazılı mu-
kavelenameler, sipariş kabul mek-
tupları, bu mahiyette yazılan tel-
grafların ticarethanelerde kalan
nüshaları, akreditifler ve müte-
vil veya ticarî evrak ve senetlerin
damga resimleri binde ikile-
ye ve kanunun 8 nu-
maralı fıkrasında yazılı her türlü
ihale kararlarının damga resmi
de bin kuruştan altmış paraya çıkarıl-
mıştır.

9 - Bu zamlar 1 Haziran 1941
tarihinden muteberdir.

Trakyada el tezgâhları
kursları

Edirne (Hususî) - Uzunkö-
prünün Kurtbey, Bayramlı, Havsa-
nın Hasköylerinde üç aydanberi
devam etmekte olan el tezgâhları
kursları sona ermiştir.

Bu kurslardan köylüler çok fay-
dalanmışlardır.

Mıntaka İktisad müdürü Ali
Alsirt Vekâletin yeniden gönder-
diği tezgâh malzemelerini Meriç,
Keşan, İpsala kazaları köylerine
tevzi etmek üzere Uzunköprüye
götmüştür.

Hasköy kursunu idare eden İb-
rahim Kaçar da Keşanın Paşayığıt
kursunu açmak üzere köye git-
miştir.

TAKVİM

HAZİRAN											
Rumi sene 1357	2		Arabi sene 1360								
Mayıs 20	Resmî sene 1941		Hazir 28								
PAZARTESİ											
GU	C. Evvel						İMSAK				
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye Verilirken

"Süveyş harbi yeni başlıyor"

Fransız gazetelerinin vaziyeti görüşü

Lyon, 2 (A.A.) — Tan gazetesi İngilizlerin Giridden çekilmelerini tahsil ederken demektedir ki:

«Bu muntakadaki mücadele neticesi İngilizlerin Bağdada girmesi ve Irak seferinin hitamı ile karşılaşmaktadır. Balkan harbi bitmiştir. Fakat Süveyş ve Kızıldeniz harbi ancak başlamaktadır.»

Irak naibi Bağdata nasıl girdi?

Kahire, 2 (A.A.) — Irak naibi Emir Abdullahu Bağdada girişi hakkına tafsilat gelmiştir. Naib, ghere girişinde, İngiltere sefiri ve Iraklı İngiliz askerî heyeti şefi tarafından karşılanmıştır.

İngiliz - Irak münasebatı

Kahire, 2 (A.A.) — İngiliz askerî mehafilli, İngiliz - Irak mütareskesini sulh müzakerelerinin takib etmeyeceğini tebarüz ettirmektedirler. Çünkü; İngiltere ve Irak arasında hiçbir vakit hal harb cari olmamıştır. Raşid Ali hareketi tamamile geçici bir mahiyette bulunmuş, Bağdad ile Londra arasındaki münasebata hiçbir vakit halel getirmemiştir. Irak hükümeti, karar ve kat'i takdir haklarını muhafaza etmektedir.

İrlanda, Alman hükümetini protesto etti

Düblin'in Alman tayyareleri tarafından bombardımanı münesibetile resmî bir tebliğ neşrolundu

Düblin, 2 (A.A.) — Dün akşam aşağıdaki resmî tebliğ neşredilmiştir:

«İrlanda hükümeti Cumartesi gününün ilk saatlerinde payitaht üzerine yapılmış olan tayyare hücumu neticesinde 27 kişinin ölmüş ve 80 kişinin ağır surette yaralanmış olduğunu bildirmekte mütesstiftir. Şimdiye kadar 300 kayıp tesbit edilmiştir. Umumi ve hususî binalara büyük zararlar iras edilmiştir.

Darklov muntakası üzerine diğer bir hücum yapılmıştır. Telefât yoktur. Fakat hususî binalarda mühim zararlar vardır.

Alman hükümetinin emirleri üzerine yapılan tahkikat, bombaların Alman mamulâtından bulunduğunu meydana çıkarmış olduğundan İrlandanın Berlin maslahat nazarı Alman hükümeti nezdinde İrlanda arazisinin masuniyetine karşı yapılan bu hareketi şiddetle protesto etmek ve kaza kurbanları ile vukubulan hasarat için tazminat talep eylemek üzere talimat almıştır.»

İspanya ile Almanya arasında işçi mübadelesi yapılacak

Madrid, 2 (A.A.) — İspanya ile Almanya arasında işçi mübadelesi hakkındaki anlaşma, son kabine değişikliklerinden sonra yapılan ilk toplantılardan birinde tasdik edilmiştir. Bu anlaşmaya göre, Alman iş cephesi ile Falanj sendikalarının millî heyeti arasında işçi mübadelesi yapılacaktır.

Mussolininin hususî kâtibi istifa etti

Roma, 2 (A.A.) — D. N. B. Duçenin hususî kâtibi doktor Osvaldo Sebastiani şahsî sebebler dolayısıyla istifasını vermiştir.

Dün 19 Mayıs stadyomunda bayrak teslimi merasimi yapıldı

Ankara, 1 (A.A.) — Dün 19 Mayıs Stadyomunda Beden Terbiyesi Genel Direktörü General Cemil Taner'in ve genel direktörlük erkânile bölge başkanı ve Ankara Merkez Gençlik Klübü Gençler Birliği reis ve idare heyeti üyelerinin huzuru ile bir merasim yapılmış ve beden terbiyesi talimatnamesine göre gençlik klüplerine verilecek bayraklardan ilki Ankara Merkez Gençlik Klübüne verilmiştir.

Merasime saat 10 da stadyomda toplanan mükelleflerin teftişi ile başlanmıştır.

Evvellâ General Taner mükellefleri teftiş etti. Ankarağücü ban dosunun refakatile pist üzerinde yaptıkları geçid resmi ile Genel Direktörü ve misafirlerini selâmlayan mükellefler sahadaki yerlerini aldılar.

Genel Direktör 19 Mayıs şen-

liklerine yüksek huzurlarile şeref veren Millî Şef İsmet İnönü'nün Ankara mükelleflerine hareketlerinde gösterdikleri intizamdan dolayı memnuniyet ve takdirlerini izhar buyurduların: söylemiş ve gençleri bu mazhariyetten dolayı tebrik ettikten sonra ilk bayrağı Gençlerbirliği Başkanı İcel Meb'usu Ferit Celâl Güven'e tevdi etmiştir.

Bayrağı teslim alan Ferit Celâl Güven bu bayrak altında toplanacak Ankara gençliğinin bugünkü mesailerine daha üstün bir hızla devam edeceklerini ve bu bayrağın hiç eğilmeden şerefini yükseklerde tutacaklarını söyledikten sonra bayrağı mükelleflerin genç bayraktarına emanet etmiştir. Bunu bandonun kaldırması İstiklâl Marşı takib etmiş sonra gençler beden hareketleri gösterileri yapmışlardır.

Darlan İngiltereyi itham ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfada) sizların deniz kuvvetlerini imha etmek, ana vatanımızı imparatorlukta ayırmak ve bizi dünyanın diğer kısımlarından tecrid etmek. Fransaya karşı bu kadar kin beslenmesinin ve Fransayı aç bırakmak istenilmesinin sebebi nedir?

20 sene içinde Bunu anlamak için son 20 sene zarfındaki İngiliz - Fransız münesibetlerini gözden geçirmek lazımdır. Filhakika daha sulh konferansında İngiltere bizi kısır bir muahede yapmağa mecbur etti. Bu muahede ile ve İngilterenin tazyiki altında kuvvetin temin etmiş olduğu menfaatlerle civanmerdliğin semerelerinden feragat etmek zaruretinde kaldık.

Darlan'ın Kilikya hakkındaki sözleri Aynı devirde İngiltere evvelce bize hukukan tanımış olduğu şeyi kurnazlıkla ve cebren bizden koparmak için Türk ordusunu Kilikya saldırtıyordu.

Almanya, Fransa, İtalya İngilterenin 1920 ve 1921 senelerinde çevirdiği manevralar bizi İtalyandan ayırdı ve Latin müttefikimizle aramızda ihtilâf tohumları serpti. Büyük Britanya, doğruduğu bu ihtilâfi zehirliyerek idame etmek hususunda büyük bir ihtimam gösterdi.

Almanya karşı olan vaziyete gelince: İngiltere muahededen mütevellid bütün askerî vecibeleri bize bırakarak kendisi Almanya'yı iktisada istismara çalıştı. Biz, hoş olmıyan jandarma rolünü oynuyorduk. İngiltere ise namuskar bir komisyoncu gibi görünüyordu. Bu suretle dünya bize sevimsiz insanlar nazirle bakarken öte tarafta İngiltere bütün menfaatleri topluyordu. Hülâsa, 1919 dan 1939 a kadar İngiltereden ne zaman yardım istediyseniz, o, her sefer bizi yalnız bıraktı. Halbuki İngiltere kendisi menfaatlerini ne zaman müdafaa etmek istemişse Fransayı daima yanında bulmuştur.

İngilterenin siyaseti İngiltere bugün bize bu kadar şiddet ve ısrarla hücum ederken her zamanki siyasetine sadık kalmaktan başka birşey yapmıyor. Bu siyaset de İngilterenin hüküm sürmesi için Avrupayı parçalamak ve sonra istediği gibi ticaret yapmak.

«Alman kudreti»

Ancak yeniden doğan Alman kudreti Avrupada bir itihad unsurunu oluşturmaya çalışıyor. İngiltere bizi harbe sürüklemek için siyaset adamlarımızın budalalıklarından istifade etti. Şimdi Fransa mareşal Petain'in şahsında uzlaşma görüşü ve mazinin yalancılıklarına alaka kesmek isteyen bir şef bulduğunu çindir ki İngiltere bize kin ve adavet besliyor.

Diğer taraftan İngiltere, kendisi için ihtimal dahilinde bulunmayan bir zafere erişecek olsa bile muhasıran kendi menfaatlerinden mülbem olarak hareket edeceğini gayet iyi biliyoruz. Fransa ancak ikinci derecede bir dominyon olacaktır. Daha 1940 da muhasıranın ilk on ayı zarfında, 500 milyon nüfuslu bir imparatorluk olan İngiltere cepheye ancak 200 bin asker göndermiştir. Halbuki aynı devir-

Sabık Kayser vefat etmemiş

Berlin 1 (A.A.) — Sabık Kayser Wilhelm'in öldüğü hakkında evvelki gün verilen haberler, teyid edilmiştir. Maamafih Kayser ümitsiz bir haldedir.

Berlinden Çine tayyare ile mektub gönderiliyor

Berlin 1 (A.A.) — Stefani: Yarından itibaren Çine tayyare ile mektub ve kartpostal gönderilebilecektir.

Ceza ve tevkif evleri yeni umum müdürü

Ankara, 1 (Hususî) — Ceza ve Tevkif evleri umum müdürlüğüne 100 lira aslı maaşla adliye müfettişlerinden Baha Arıkan tayin edilmiştir.

Üçüncü sınıf adliye müfettişliklerine başmüddeiumumi muavini Süphî Örs, İzmir icra muavini hakimi Mehmed Kabakçoğlu tayin edilmişlerdir.

Stalin Finlandiya elçisini kabul etti

Moskova 1 (A.A.) — Halk komiserleri heyeti reisi B. Stalin Finlandiya Moskova elçisi B. Paasaviki'yi kabul etmiştir. Mülâkat yarın saat sürmüştür.

İngiliz petrol sanayii şefi öldü

Londra, 2 (A.A.) — İngiliz petrol sanayii'nin büyük şefi Lord Cadman dün gece ölmüştür.

senelerce süreceği bir harb hazırlamakta olduğunu söylüyordu.

«Müstemele muamelesi» İngiltere bize bir kt'a İrlandası ve hattâ bir müstemleke muamelesi yapmaktır istiyebilir. Bu bizim umrumuzda değildir. Ben Fransaya Avrupa ve dünyada eski mevkiini temin edecek şekilde hareket edeceğim. Bu tarzda hareket Fransanın yeni nizamın kurulmasına itirakini istilzam etmektedir. Bunun için Fransa sulhü tâcil edecek yol-dâ hareket etmek zaruretindedir. İngiliz emperyalizmi tahrib etmek için harbe muhtaç olabilir. Fakat Fransa bekasını temin etmek ve bu Avrupanın başlıca bir memleketini teşkil ederek istilâ edebilme için sulha muhtaçtır.

Sfax hâdisesinin ferdasında şu nu beyan etmek isterim ki Fransanın limanlarını ve münakale yollarını serbestçe kullanabilmesi hakkına riayet ettirmek hususunda her zampandan ziyade kat'i karar vermiş bulunuyoruz.

Mareşal Petain'e yekvücut bir kütle teşkil eden mağlûb vatanimiz, toprağı üzerinde zorbalıklara meydan vermeyecek ve bayrağına hakaret ettirmeyecek kadar şeref sahibidir.

Amerika Fransaya nota verecektmiş Vashington, 1 (A.A.) — Salâhiyetli mahfillerden alınan habere göre, Amerika, birkaç güne kadar Mareşal Petain'e tebligatta bulunarak sözlerinden ziyade Vişi hükümetinin müstakbel hareket-

«Mihver, eğer ilerlersen seni karşılamaya hazırız»

Neuyork belediye reisinin 12 bin kişiye hitabesi

Neuyork, 1 (A.A.) — Neuyork belediye reisi B. La Guardia, «Hürriyeti kurtar» mitinginde 12.000 kişi karşısında harbcuyane bir nutuk söylemiş ve sözlerine şöyle başlamıştır:

«Mihver, eğer ilerlersen, seni karşılamaya hazırız.» Amerikanın 1917 den daha iyi harbe hazırlanmış bulunduğunu söyleyen B. La Guardia şöyle devam etmiştir:

Bazan bir millet harbe karar vermeğe mecbur kalır. Bu ne kadar erken olursa o nisbette iyi olur. Amerikalılar, B. Hitlerle müzakere etmekte İngilizlerle beraber kazanmağı tercih ederler.

İnsanı yerinden sıçratak de-recede tezhürata vesile olan aynı mitingde söz alan Amerikanın Fransadaki eski büyük elçisi B. Bullitt de demiştir ki:

B. Hitler bize harb ilân etmek için, İngiliz donanması sayesinde bize ulaşamadığı bir zamanı intihab ederse, harb şimdi geldi demektir.

B. Hitler Amerika ile harb etmek şıkkını seçerse, Allahın hakkını gasbetmeğe bütün teşebbüs edenler gibi o da mahvolacaktır. Çünkü beşeriyeti idare etmek hakkı ancak Allaha aiddir.

Norveçteki Alman bahriye kumandanı intihar etmiş

Londra 1 (A.A.) — Norveç ajansına gelen haberlere göre Almanyanın Norveçteki bahriye kumandanı amiral Böhm, Oslo'da Grand Hotel'de intihar etmiştir.

İngilizler Alman kruvazörünü arıyorlar

Londra 1 (A.A.) — İngiliz bahriyesi Almanyanın Prinz Eugen kruvazörünü aramağa devam etmektedir. Bu kruvazör 10 bin tonluk olup 8 pusluk toplarla mücehhezdir. Prinz Eugen kruvazörü Bismark zirhlisile beraber ve bu zirhlinin tahribi üzerine bundan 8 gün evvel tek başına dolaşmağa başlamıştır.

Bismark'ı yakalayan pilotların idaresi altındaki tayyareler ve harb gemileri düşman kruvazörünü bulmak için Atlantikte binlerce kilometre gezmektedir.

lerine bakılarak Fransız - Alman işbirliği hakkında bilâhare bir hüküm verileceğini bildirecektir. Notayı B. Hull hazırlamaktadır.

İngilterenin cevabı Londra, 1 (A.A.) — Fransa Başvekili Muavini Amiral Darlan'ın nutku hakkında İngiliz siyasi mahfilleri her türlü tefsirden imtina ediyorlar.

Resmî mahfillerin bu sükûtundan şu netice çıkarılabilir ki İngiliz hükümetinin siyaseti Amiral Darlanın büyük Britanya aleyhindeki şiddetli hücumlarıyla kat'iyen müteessir olmayacaktır. Bu siyaset son zamanlarda müteaddid defalar açıkça beyan ve tesbit olunmuştur. Bu siyaset şudur: İngilizler düşmanı her nerede bulurlarsa orada taarruz edeceklerdir.

Paris matbuatı memnun Paris 1 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Amiral Darlan'ın Fransaya karşı İngiliz tecavüzleri ve 1919 danberi İngiliz - Fransız siyaseti ve Fransa ile imparatorluğunu daima müdafaa arzusunda olduğu hakkında yapılan beyanata Paris matbuatında kuvvetli bir intiba hâsıl etmiştir. İngilterenin Fransa aleyhindeki siyasetin bu bilançosu gazeteler tarafından büyük başlıklarla tebarüz ettirilmektedir.

Bundan başka gazeteler, 31 Mayıs Fransanın istikbal için zengin vâdilerle dolu bir tarih olduğunu kaydediyorlar.

Millî Şefimiz at yarışlarını takib buyurdular

Ankara, 1 (Telefonla) — Millî Şefimiz, İpodromda yapılan at yarışlarını alaka ile takib buyurmuşlardır.

Bağdadda sükûnet yeniden avdet etti

(Baştarafı 1 inci sayfada) mütarekenin imzalanmasından sonra Bağdad'da neşredilen tebliğ hakkında malûmat vermektedir. Bu malûmata göre tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Sükûnet yeniden avdet etmiştir.

Şehirde ışıkları karartma mecburiyeti kaldırılmıştır. Fakat otomobillerin işleme memnuiyeti elân devam ediyor.

Musul muntakasında Almanlar var

Londra, 1 (A.A.) — Irak'da mütareke yapılmamasından sonra Bağdad'da neşredilen tebliğ hakkında malûmat vermektedir. Bu malûmata göre tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Sükûnet yeniden avdet etmiştir.

Şehirde ışıkları karartma mecburiyeti kaldırılmıştır. Fakat otomobillerin işleme memnuiyeti elân devam ediyor.

Musul muntakasında Almanlar var

Londra, 1 (A.A.) — Irak'da mütareke yapılmamasından sonra Bağdad'da neşredilen tebliğ hakkında malûmat vermektedir. Bu malûmata göre tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Sükûnet yeniden avdet etmiştir.

Musul muntakasında Almanlar var

Londra, 1 (A.A.) — Irak'da mütareke yapılmamasından sonra Bağdad'da neşredilen tebliğ hakkında malûmat vermektedir. Bu malûmata göre tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Sükûnet yeniden avdet etmiştir.

Musul muntakasında Almanlar var

Londra, 1 (A.A.) — Irak'da mütareke yapılmamasından sonra Bağdad'da neşredilen tebliğ hakkında malûmat vermektedir. Bu malûmata göre tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Sükûnet yeniden avdet etmiştir.

Musul muntakasında Almanlar var

Londra, 1 (A.A.) — Irak'da mütareke yapılmamasından sonra Bağdad'da neşredilen tebliğ hakkında malûmat vermektedir. Bu malûmata göre tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Sükûnet yeniden avdet etmiştir.

Musul muntakasında Almanlar var

Londra, 1 (A.A.) — Irak'da mütareke yapılmamasından sonra Bağdad'da neşredilen tebliğ hakkında malûmat vermektedir. Bu malûmata göre tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Musul muntakasında Almanlar var

Londra, 1 (A.A.) — Irak'da mütareke yapılmamasından sonra Bağdad'da neşredilen tebliğ hakkında malûmat vermektedir. Bu malûmata göre tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Musul muntakasında Almanlar var

Londra, 1 (A.A.) — Irak'da mütareke yapılmamasından sonra Bağdad'da neşredilen tebliğ hakkında malûmat vermektedir. Bu malûmata göre tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Musul muntakasında Almanlar var

Londra, 1 (A.A.) — Irak'da mütareke yapılmamasından sonra Bağdad'da neşredilen tebliğ hakkında malûmat vermektedir. Bu malûmata göre tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Musul muntakasında Almanlar var

Londra, 1 (A.A.) — Irak'da mütareke yapılmamasından sonra Bağdad'da neşredilen tebliğ hakkında malûmat vermektedir. Bu malûmata göre tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Musul muntakasında Almanlar var

Londra, 1 (A.A.) — Irak'da mütareke yapılmamasından sonra Bağdad'da neşredilen tebliğ hakkında malûmat vermektedir. Bu malûmata göre tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Musul muntakasında Almanlar var

Londra, 1 (A.A.) — Irak'da mütareke yapılmamasından sonra Bağdad'da neşredilen tebliğ hakkında malûmat vermektedir. Bu malûmata göre tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Ankara vapurunun hareket tarihi ileride bildirilecek

Ankara Radyosu dün akşam Hariciye Vekâletinin şu tebliğini neşretmiştir:

Atina elçisi Enis Akaygene

Ankara vapurunun hareketi bazı mücbir sebeblerle taahhur etmiştir. Hareket tarihi ileride ayrıca bildirilecektir.

Giridden 15 bin İngiliz askeri Mısır'a nakledildi

(Baştarafı 1 inci sayfada) işinin tamamlanıp tamamlanmadığı söylenemez.

Bu çekilmenin lüzumu hakkında tefsiratta bulunan iyi malûmat sahibî mahfeller, İngiliz ve Alman ha üsülerinin Giride olan mesafeleri arasındaki farkı tebarüz ettiriyorlar.

Zannedildiğine göre Freiberg'in Giridden kıtaatla birlikte ayrıldığı tahmin edilmektedir. Zira son alınan malûmat başkumandanın hayatta ve sıhhatte olduğunu bildirilmektedir.

Alman tebliği

Berlin 1 (A.A.) — Askerî tebliği:

Girid adasında cenub kısmının Yunan ve İngiliz kit'alarından temizlenmesi muvaffakiyetle devam etmektedir. Şarka doğru ilerlemekte olan İtalyan kıtaatle muvasala dön Heraperta civarında tesis edilmiştir. Şimdiye kadar 10.000 Yunanlı ve İngiliz esir edilmiştir. Adanın cenubunda Alman muharebe tayyarelerinden mürrekkeb teşekküller hafif İngiliz gemilerine hücum ederek bir torpido muhribini hasara uğratmış ve hiç zayıf vermeden 4 tane Hurricane avcı tayyaresi düşürmüşlerdir.

Aynı havalide, Alman tayyareleri 3.000 tonluk bir ticaret vapurunu mühimmat nakleden bir motor batırılmışlardır. Kıtaat nakleden daha küçük bir vapur ağır hasara uğratılmıştır.

Atlas denizinde sahili keşif vazifesile mükellef tayyareler dün bir İngiliz denizaltısı batırılmışlardır.

İtalyan tebliği

Roma 1 (A.A.) — Stefani: İtalyan orduları umumi kararlarının 361 numaralı tebliği:

Şimalî Afrikada Tobruk'un cenub cephesinde düşmanın tanklarla yapmış olduğu bir taarruz tardedilmiştir. Düşman, zayıta uğramıştır. Tayyarelerimiz Tobruka doğru gitmekte olan bir İngiliz şalupasını batırmıştır. Bu şalupanın mürettebatı kurtarılmıştır.

Giridin işgali için yapılan hareket muvaffakiyetle devam etmektedir.

Dün Alman kuvvetlerle temasların temin eden İtalyan müfrezeleri, adanın cenub kısmına doğru ric'at etmekte olan İngilizleri takib etmektedir.

Sabahtan Sabaha:

İçki ile kadın!

İnhisarlar bütçesi Mecliste konuşulurken içki tazyiki şerif münakaşalar yapıldı. Hülâsası şudur:

— İçki cemiyetin sıhhatini bozuyor. Hattâ ahlâkı fesada uğrattıyor. Hiç olmazsa yüksek gradolu içkileri kaldırmak doğru olur.

Bir doktor şu zeminde mütaleada bulundu:

— İçkinin cemiyet terbiyesinde yeri vardır. Bir kadeh şarab insanın değerini belli eder ve böyle böyle muşeret hayatında onu ıslah eder.

Fikir yerindedir. Davanın esası alkolün devlet eli ile hazırlanıp gene devlet teşkilatı ile satılması olduğuna şüphesiz yok. Fakat dünyanın yeni ve eski bütün devlet sistemleri bu meseleyi hiç bir zaman bu cepheden görmemişlerdir. Amerika bile bu işde uzun müddet mukavemet edemedi ve içki yasasını kaldırmaya mecbur oldu ve içkinin fenalığını gidermek vazifesini gene hayır ve hasanat cemiyetlerinin biçare propaganda serviserine bıraktı.

İçki zararlı mıdır? Buna ilk hamlede şahadet parmağını kaldırıp: Elbet tel diyenler çoktur. Fakat bunu söyleyenler arasında akşamları birer ikişer kadeh çakanların da bulunduğunu bilmez değiliz. İnsanlık tarihi iki zevkin cemiyetlere hâkim olduğunu zaptetmiştir. İçki ve kadın! Bu iki kuvvet insanların hükümüne rametmiştir ve edecektir. İçki ile kadın şir ve san'atten siyasete kadar insanların ferdi ve cem'i efal ve hareketında nâzım, mürebbi, müşrid ve aynı zamanda fasid rol oynamışlardır.

Bintülineb'le Bakus şarktan garba kadar arz sarmış hakiki birer cihangir oldukları gibi (digi) de aşk dişi edebî şekil vermeye çalıştığımız şehvetin mâşerî bir hükümandır. Onun için nizam, kanun, yasak tanımazlar!

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

Bu sene lise ve ortaokullardan iyi neticeler alındı

Maarif Vekâletinin yaptığı tetkikler talebe vaziyetinin düzgün olduğunu gösteriyor

Maarif Vekillîği lise ve orta okullardan geçen seneye nazaran elde edilen muvaffakiyet nisbetlerini gösteren yeni bir istatistik hazırlanmıştır. Bu sene lise ve ortaokul imtihanlarından geçen seneye nazaran daha iyi neticeler alındığı yapılan istatistiklerden anlaşılmıştır. Ortaokul ve liselerin birinci ve ikinci sınıflarında geçen sene doğrudan doğruya sınıfı geçenler yüzde 36 olduğu halde bu nisbet bu sene yüzde 45'tir. Bu cümleden olarak geçen sene sınıfta dönenler yüzde 26'yı bulduğu halde bu sene yüzde 19'a inmiştir. Ortaokullardan geçen sene devlet imtihanlarında muvaffak olanlar yüzde 36 olduğu halde bu sene yüzde 56'dır. Sınıf dönenler geçen sene yüzde 64, bu sene yüzde 44'tür.

Geçen sene liselerin birinci ve ikinci sınıflarında kalanlar yüzde 36 olduğu halde bu sene yüzde 17'dir. Diğer taraftan son sınıf imtihanlarında bütünlemeye kalanlar geçen sene yüzde 55, bu sene ise yüzde 50'dir. Geçen sene olgunluk imtihanlarının Haziran devresinde muvaffak olanlar 897 kişi olduğu halde bu sene mevcudun yüzde 63'ü olmak üzere 2084'tür.

Demiryolları tarifelerinde yeni değişiklikler

Devlet Demiryolları ve Deniz yollarının yeni tarifelerinin tabiri kına dünden itibaren başlamıştır. Devlet Demiryolları yeni tarife ile turistik biletler ihdas etmiş, navlun tarifelerini de iskele başına terribinden çıkararak mil başına tanzim etmiştir. Demiryolları tarifesi de Anadolu trenleriyle Anadolu banliyösü seferlerinde yazlık ihtiyaca göre tanzim olunmuştur. Anadolu hattında yeniden bazı ihdaslar yapılmıştır. Şimdiye kadar Samsun, Erzurum, Diyarbakır yolcuları aynı trenle toplanmakta iken dünden itibaren Erzurum, Diyarbakır yolcuları için ayrı, Samsun yolcuları için de ayrı tren hareket ettirilmesine başlanmıştır. Dünden itibaren Ankara - İskenderun arasında haftada 3 gün tren seferleri ihdas edilmiştir.

Bundan başka ücret tarifelerinde de yolcu biletlerine takriben yüzde 15 nisbetinde bir zam yapılmıştır. Yük navlunları da bir miktar artırılmıştır.

Son 24 saat içinde cezalandırılanlar

Son 24 saat zarfında belediye zabıta şehrini muhtelif semtlerinde faaiyetini artırmış ve zabıta nisamesine aykırı hareket eden birçok kimse cezaya çarptırılmıştır. Bu arada 36 esnaf, 57 şoför ve otobüs biletişi muhtelif belediye cezalarına çarptırılmış, tramvaydan atılan 30 kişiden birer lira para cezası alınmıştır.

Bundan başka zabıta noksan ekme çıkararak bazı fırınları da tesbit ederek 31 noksan ekmeği müsadere etmiştir. Ayrıca açıkta ve gayrisihhi şartlar içinde satılan 180 simit ve 60 peynirli pide müsadere olunmuştur.

Belediye zabıtası araştırmalarına en sıkı bir şekilde devam etmektedir.

G. Saraylıların pilâvı çok neş'eli geçti

Bütün eski ve yeni talebeler bir araya geldi, hep bir arada pilâv yenildi, oyunlar oynandı, eski hatıralar yadedildi

Dün Galatasaraylıların meşhur pilâv günleri idi. Galatasaray Lisesinde her sene Haziran ilk Pazar günü yapılan bu merasim dün de büyük bir neşe içinde tekrar edilmiştir.

Bu eski ilim ocağından yetişenler bir kere daha eski yuvalarında toplanarak, uzun yıllar gerisinde kalan talebelik hatıralarını canlandırmışlar, birbirleriyle şakalaşmışlardır.

Galatasaraylıların bayramında başta Vali ve Belediye Reisi doktor Lütfi Kırdar olmak üzere Enişiyet Müdür vekili Salâhattin Aslan Korkut, eski ve yeni yüzlerce Galatasaraylı ve davetliler hazır bulmuşlardır. Galatasaraylıları (Ağabeyi) olarak tanıyan Ercüment Ekrem Talu ve diğer bazı Galatasaraylılar da bu toplantıda bulunmak üzere dün sabah Ankaradan, İstanbul'a gelmişler ve bayrama iştirak etmişlerdir.

Saat 11 de emektar Ahmed Ağanın tanbur sesi Galatasaraylıları konferans salonuna davet etmiş, burada Galatasaraylılar Cemiyeti adına Saim Göğen bir hitabede bulunarak demiştir ki:

«Arkadaşlar, Galatasaraylıların mazhariyetlerinden biri de dünyanın bugünkü vaziyeti içerisinde burada sevgili yuvamızda bu sene, de toplanıp sükküne ve istikbale emniyetle bakarak senelik mutad pilâvlarını teşâid edebilmeleridir. Ümitsizliğe düşmek, ye'se kapılmak, bedbinlik Galatasaraylıların şiarından değildir. Kayalarla, ârzularla dolu denizlerde gemimizin dümenini se-lâmetle idare eden ellere teşekkül etmek biz Galatasaraylılara bir borçtur. Ve bu borcu da büyüklüğümüze tazim telgraflarını çekmekle ifa ettik.»

Saim Göğen müteakiben toplantıya geleliyen Ankaradaki Galatasaraylıların selâm ve muhabbetlerini getirdiğini bildirmiş, mektep müdürü, cemiyet idare heyetine teşekkür ederek sözlerini bitirmiştir.

Bundan sonra Maarif Vekili Hasan Ali Yücel ve Ruşen Eşrefin gelen telgraflar okunmuştur. Hasan Ali Yücel telgrafında Galatasaraylıların davetine teşekküle neşeli bir gün geçirmelerini temenni etmiş, saygı ve sevgilerini bildirmiştir.

Müteakiben en yaşlı Galatasaraylı olan Muhtar İsfendiyaroğlu eski hatıralarını anlatmıştır. Ercüment Ekrem Talu da bu çok neş'eli toplantıda kendisinin bir iki söz söylemesinin bir an'ane olduğunu, pilâvda bulunmak üzere Ankaradan geldiğini bildirmiş ve her sene yenilen pilâvın yaşlı Galatasaraylılar için bir gençlik kaynağı olduğunu söylemiş ve Galatasaraylıların bu yuvaya bağlılıklarını çok samimi bir ifade ile anlatmıştır.

Ercüment Ekremden sonra yeni mezunlardan Nüvid Tekül bir hitabede bulunarak şunları söylemiştir:

«Çok sevgili ağabeyler, Sizleri burada birçok sene geriye getiren bu anlarda, en genç Galatasaraylılar nesli aranızda karışmış bulunuyor. Bu genç Galatasaraylılar bu anlarda içerisindeki duygularını ağabeylerine anlatmağı o kadar istiyorlar ki... Fakat nasıl?... Galatasaray denilince hayalimizde mermer balkonlu binasile, ortasından açılmış dev gibi bir tarih cildiini andırarak beliren mektebin bahçesinden bir ucu enginlere varan o sarı kırmızı esatiri zincir gelir ve

işte bu zincirin son halkası bizler olduk.

Sizlerden olmanın verdiği o kanadlı sevincin içimden uyandırdığı o bir kaç kath gururu bu gençler ağabeylerine nasıl anlatılır? Artık onların karşılarında bir zamanlar sizleri de aynı kıyıda karşılamış olan hayat denizi uzanıyor.

İçimizdeki saadeti birkaç misli çoğaltan bir iftihar noktası daha var. İnsanlık tarihinin geçirdiği şu buhranlı anlarda vaktinden evvel terfi eden bir asker gibi omuzlarımızda yaşlarımızın bizi'nin kışkırdığı bazı vazifelerin o hayata bedel ağırlıklarını duyuyoruz.

Amiirün kapısında hazır vaziyetinde beklerken yerimizden sıçramak için o tarihi sesden hafif bir fısıltı çok bile gelecek. O kadar ki biraz daha durursak çayınmadan gelmek için izin istiyeceğiz.»

Genç Galatasaraylı artık yerlerini diğer kardeşlerine bırakıp uzun bir yola çıktıklarını bildirmiş ve sözlerine nihayet vermiştir.

938 pilâv merasiminde çekilen film gösterilmesini müteakib yemek salonuna inilmiştir. Eski Galatasaraylılar talebe iken yemek yedikleri masada tekrar yanyana oturmuşlar ve neşe içinde yemeklerini yemişlerdir.

Yemeği müteakib genç, ihtiyar bütün Galatasaraylılar mektebin bahçesinde oyun oynamak ve birbirleriyle şakalaşmak suretile çocukluk günlerini anmışlardır. Oyunlardan sonra hep birlikte Taksim meydanına gidilerek Cümhuriyet âbi-desine bir çelenk konulmuştur.

Evvelki gün bir sabah gazetesinde bir muharrir Galatasaraylıların pilâvı dolayısıyla yazdığı bir yazıda eski şehzadelerin Galatasarayda talebe iken hususi muamele gördüklerini yazmıştır Eski Galatasaraylılar böyle bir şeyin vâki olmadığını söylemektedirler. Dün bu hususta mütealeasini sorduğumuz Ercüment Ekrem Talu da şunları söylemiştir:

«Burada şehzadeler hususi muamele yapıldığını kat'iyen aslı yoktur. Zaten Mesrutiyetten sonra mektebe şehzadelerin de kabulü vâki oldu, mis'avatın memlekette bir mihrakı olan Galatasarayda Enver paşanın kayınbiraderi şehzade Şerefettin efendinin müdürü Salih Arif bey meşhumdan dayak bile yediği görüldü. Onun için bazı arkadaşların hafızlarında yanlış kalmış, yahud bir hayal mahsulü bulunan bir takım asılsız şeylerin etkârı umumiyeye karşısında tashihi lâzım gelir.»

Biramele tren altında parçalandı

Dün Maltepede feci bir tren kazası vukua gelmiştir.

Maltepede Küçükyalı mevkiinde bir kulübede oturan sağır Süleyman adında bir amele demir yolu nu takib ederek Maltepeye doğru giderken sağırılığı dolayısıyla arkadan gelen banliyö treninin sesini duymamıştır. Makinist fren yapmaya da mesafe çok yakın olduğundan treni durduramamış ve Süleyman tekerlekler altında kalarak çok feci bir şekilde ölmüştür.

Kaza etrafında zabıta ve Üsküdar müdeimümlüğü tahkikata başlanmışlardır.

3 Haziran Salı akşamı Üsküdar Bizim sinemada Kenan Güler ve arkadaşları BÜYÜK SÖYLEMEMELİ Büyük varyete, solo, düet...

Hava taarruzlarına karşı yeni bir tecrübe yapılacak

Elektrik ve sulur kesilecek, 24 saat fırınlar ekme çıkarmıyacak

Seferberlik Müdürlüğü İstanbul dahilinde hava taarruzlarına karşı yeni pasif korunma tecrübeleri yapmak için hazırlıklara başlamıştır. Yeni tecrübeler esnasında şehrin elektrik cereyanı kesilecek, terkos suyu verilmiyecek, fırınlarda 24 saat ekme çıkarılmıyacaktır. Bu tecrübelerde halkın daha evvel hazırlıklı bulunarak elektrik yerine mum temin etmesi, ekmeksizliğe karşı evinde peksimet ve kuru ekme bulundurması hususunda tebliğler alınacaktır.

Tecrübelerde Köprü'nün birkaç gün açılmaması ve yakın sahiller vapurlarının birdenbire azaltılması gibi tedbirler de alınacaktır.

Radio abone ücretlerinin tahsiline başlandı

Radio sahiplerinin yıllık abone ücretlerinin tahsiline bugünden itibaren başlanacaktır. Bu ay sonuna kadar yapılacak tediye cesasız olacaktır, Hazirandan sonra % 20 fazla alınacaktır.

Halk ne diyor?

(Basın arafı 1 inci sayfa) Sen doktorların sözüne bakma; eğer içki bu derece tahrikkâr olsaydı şimdiye kadar kemiklerimizin çürümesi lâzımdı.

Şunu unutmamak lâzımdır ki; içki kırkından sonra insanları aldatır, onlara kahbelik eder.

Marifet bu kahbeliğe aldanmamak, sürekli surette yani birbirini ardısıra içmemektir. Ben evvelce rakı içiyordum, şimdi şarabı tercih ediyorum.

İhtiyar bir içki müptelası olmama rağmen, yasağa taraftarım. Gençlere yegâne tavsiyem, hangi neviden olursa olsun asla içki kullanmamalarıdır.»

İsminin neşri arzu etmiyen genç muharrirlerimizden biri:

«İçkinin gerek fizyolojik, gerek sosyal bünyemiz için bir tehlike olduğunu asla kabul etmiyorum. Elverir ki, içki, içki olarak alınsın. «Bulut olmak için değil...»

Bizde çok yanlış bir zihniyet var: İçkiyi bir zevk vasıtası olarak kabul ediyor ve bütün zevklerimizde olduğu gibi bunda da malesef ifrata varıyoruz. Ne ifrat, ne de tefrit... İkişi de fena. Bu hususta ne bir Fahrettin - Kerim olmak isterim, ne de bir Çallı İbrahim. İçkinin zararlı olduğunu öyliyen doktorlar vardır. Fakat bir çokları da teslim ederler ki; alkol az miktarda alındığı zaman zarar değil, fayda doğurur. Bu hududu aştığımız içindir ki; doktorlar bize daima bu öğüdü veriler. Eğer içki içtimâli bünyeyi bozsa, çürütseydi, yirminci asır medeniyetini hazırlayan ve içki içmiyen «şark» tan çok daha ileri bir seviyeye bulunan garb bu kadar tekâmül etmez, sarhoşlar ve dejenereler diyarı olurdu.

Unkapanında Sırmalı handa 14 numaralı odada sey-yar satıcı Ali İşbilir:

«İmam suyu olsun, arpa suyu olsun, üzüm suyu olsun ne olursa olsun bu kâfirlerin hepsi fena, zararlıdır. Fakat ne çare ki içiyoruz işte... Kaç defa bırakacak oldum, yapamadım, alışık bir ke-re... Çok şükür yevmiyeyi doğrultuyoruz, gelelelim akşamları oluyor mu ver elini meyhaneye...»

Hele kafa dengi arkadaşlar da oldu mu çek te çek... Bu işlerde bekarlığın da tesiri var bayım...

Çoluk yok, çocuk yok, iş bitti mi gidilecek yer ya kahvehane, ya meyhaneye...

Bana kahrsız kaldırmalı bu içki âdetini ortadan derim.»

Temizlik amelesinden Bayram Karabatak:

«İlahi bayım senin işin yok galiba... Ömrümdede ağzıma koymadığım bir zıkkım hakkında benim ne sözüüm olur ki... İçen düşünsün, onlar kederlensin... İçki kaldırılmış, kaldırılmamış bana vız gelir...»

Sultanahmedde Yerebatan caddesinde oturan emeklilerden Kâzım Yücesoy:

«60 yaşındayım. Kırk sene-dir rakı içerim. Şimdiye kadar hamdolsun doktor yüzü görmüş bir adam değilim. Az miktarda kullanılırsa içki

17 Mayıs tarihli bilmecemizde kazananlar

17 Mayıs tarihli bilmecemizde kazanan okuyucularımızın isimleri aşağıda yazılıdır. İstanbulda bulunan okuyucularımızın hediyelerini Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra bizzat idarehane-mizden almaları lâzımdır. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adresterine gönderilir. Birinci ve ikinci ikramiyeyi kazanmış olan çıkarak gazetemize konulmak üzere iyi çıkış birer fotoğrafını ver-melidirler.

Bir futbol topu

İstanbul 22 inci ilk okul sınıf 2/A talebesinden Faruk Sirmen.

Bir şişe kolonya

İstanbul Haydarpaşa lisesi sınıf 4/C de Fezi Erksoy.

Maroken kaplı muhtıra defteri

Burdur jandarma kumandanı kızı Şükran Yalman.

Mürekkekli kalem

Tarsus orta okulu sınıf 3/C de 572 Tekin Alp, İstanbul 29 uncu ilkököl sınıf 4/A talebesinden Fahri Onay, İstanbul Eyüb orta okulu sınıf 3/B de Hilmi Çevirgen.

Kuşun dolma kalem

Samsun 19 Mayıs mahallesi lise karşısı Doğan sokağı 31 numarada Cemil Mutuş, İstanbul Yenikapı orta okulu sınıf 1/A da Muzaffer Güney, İstanbul 5 inci ilkököl talebesinden 135 Naci Dikmen.

Diş fırçası

Tekirdağ Eski cami yanında Rüshdü Yıkılmaz kızı Nezahet, İstanbul k/2 C de 325 numaralı Nimet, Antalya İsmetpaşa caddesi 114 numarada Aksekili Mustafa oğlu Necati.

Diş macunu

Lüleburgaz milli piyango bayii

son haddini bulacak, cemiyetin ahlâki büsbütün bozulacaktır.

Kuzum su içki yasağını bir yana bırakalım da; şehrin kıyısına, bucağına dağılmış, iradesi zayıf vatandaşları en kötü bir şekilde insafsızca zehirliyen uyuşturucu madde kaçakçılarile mücadele edelim... Çinkü bu rakıdan ve şarabdan çok daha tehlikeli bir zehirdir. Ferdi ve onun yaşadığı cemiyeti ötekilerden çok daha çabuk ve kolaylıkla tahrib ediyor ve çökertiyor. Yalnız bir teklifim var: Bu da; şarap ve bira gibi hafif alkollü içkilerin fiyatını asgari bir hadde indirmek ve bu arada kalitelerini yükseltmek... Bu takdirde rakı ve votka gibi şiddetli alkollerin istimalini azatabiliriz.»

«İhtiyar bir içki müptelası olmama rağmen, yasağa taraftarım. Gençlere yegâne tavsiyem, hangi neviden olursa olsun asla içki kullanmamalarıdır.»

İsminin neşri arzu etmiyen genç muharrirlerimizden biri:

«İçkinin gerek fizyolojik, gerek sosyal bünyemiz için bir tehlike olduğunu asla kabul etmiyorum. Elverir ki, içki, içki olarak alınsın. «Bulut olmak için değil...»

Bizde çok yanlış bir zihniyet var: İçkiyi bir zevk vasıtası olarak kabul ediyor ve bütün zevklerimizde olduğu gibi bunda da malesef ifrata varıyoruz. Ne ifrat, ne de tefrit... İkişi de fena. Bu hususta ne bir Fahrettin - Kerim olmak isterim, ne de bir Çallı İbrahim. İçkinin zararlı olduğunu öyliyen doktorlar vardır. Fakat bir çokları da teslim ederler ki; alkol az miktarda alındığı zaman zarar değil, fayda doğurur. Bu hududu aştığımız içindir ki; doktorlar bize daima bu öğüdü veriler. Eğer içki içtimâli bünyeyi bozsa, çürütseydi, yirminci asır medeniyetini hazırlayan ve içki içmiyen «şark» tan çok daha ileri bir seviyeye bulunan garb bu kadar tekâmül etmez, sarhoşlar ve dejenereler diyarı olurdu.

Unkapanında Sırmalı handa 14 numaralı odada sey-yar satıcı Ali İşbilir:

«İmam suyu olsun, arpa suyu olsun, üzüm suyu olsun ne olursa olsun bu kâfirlerin hepsi fena, zararlıdır. Fakat ne çare ki içiyoruz işte... Kaç defa bırakacak oldum, yapamadım, alışık bir ke-re... Çok şükür yevmiyeyi doğrultuyoruz, gelelelim akşamları oluyor mu ver elini meyhaneye...»

Hele kafa dengi arkadaşlar da oldu mu çek te çek... Bu işlerde bekarlığın da tesiri var bayım...

Çoluk yok, çocuk yok, iş bitti mi gidilecek yer ya kahvehane, ya meyhaneye...

Bana kahrsız kaldırmalı bu içki âdetini ortadan derim.»

Temizlik amelesinden Bayram Karabatak:

«İlahi bayım senin işin yok galiba... Ömrümdede ağzıma koymadığım bir zıkkım hakkında benim ne sözüüm olur ki... İçen düşünsün, onlar kederlensin... İçki kaldırılmış, kaldırılmamış bana vız gelir...»

Sultanahmedde Yerebatan caddesinde oturan emeklilerden Kâzım Yücesoy:

«60 yaşındayım. Kırk sene-dir rakı içerim. Şimdiye kadar hamdolsun doktor yüzü görmüş bir adam değilim. Az miktarda kullanılırsa içki

kızı Mediha Alkan, Kayseri Devlet Demiryolları hekimii Ragıp kızı Nermin Kurtaraç, İstanbul 61 inci ilk okul talebesinden 533 Sedat.

Muhtıra defteri

(Son Posta hatıralı) Ankara Öztürk mahallesi Aksoy sokak 6 numarada Nermin Koşar, Uşak icra kâtibii Mustafa oğlu İsmail Hakkı Gültekin, İzmir Göztepe Nuriyev sokak 13 numarada Behiç Akman.

Kokulu sabun

(Son Posta hatıralı) İstanbul Samatya Ağaçkakan 17 numarada İhsan, İstanbul Beyoğlu 9 uncu ilkököl sınıf 4/A da Rezzan Güner, İstanbul İstiklâl lisesi sınıf 3/B de Selâmi Ersavaş.

Boya kalemi

Karadeniz Ereğlisi Aşağı Beyçayır 3 numarada Mustafa, Tokat Perviz sokak 1 inci çıkmaç 20 numarada Recep Karlı, Vezirköprü Hükümet caddesinde kahveci Şevket oğlu Salâhaddin Tunç.

Album

(Son Posta hatıralı) İzmir Gazi bulvarı 71 numarada Sabri bey apartmanı üstkatta Necdet Dirilgen, Erzurum üçüncü umumî müfettişlik yazı işleri müdürü oğlu Haldun Gedik, İstanbul Küçük ayaşofya Kaleci sokak 19 numarada Nebahat.

Ayna

(Son Posta hatıralı) İstanbul Fatih 40 inci okul talebesinden 164 numaralı Vedat, İstanbul Hayriye lisesi orta kısım 15, numaralı Hüda Tuğcu, İstanbul Çağaloğlu Çatalçesme caddesi Hoca Rüstem Mektep sokak 11 numarada Hikmet Özkan.

Kitap

Eğridir tüccar Salih Serçe oğlu Orhan Serçe, Bozöyük Tarakçı Davud elile Vedat Biricik, Konya Devlet Demiryolları şube 61 mühendis M. Emin oğlu Kemalettin Vartürk.

bünyede tahribat yapmaz, bilâkis bir gıda gibi vücudu besler. Hattâ yorgun insan ar için şifalı bir iksirdir de diyebiliriz. Benim gibi hareket eden bazı arkadaşlar da sıhatlerinden bir şey kaybetmemişlerdir.

İçki yasağının tatbikına imkân yoktur kanaatndeyim. Muhtelif devirlerde tecrübe edilen bu memnuniyet hiçbir vakit iyi neticeler vermiş değildir. Bundan sarfınazar ederek, daha makul tedbirlere baş vurmamız çok daha doğru olur.»

F. Öner

RADYO

PAZARTESİ 2.6.1941

7.30 Saat ayarı, 7.33 Hafif müzik (Pl.), 7.45 Ajans haberleri, 8.00 Hafif müzik (Pl.), 8.30 - 8.45 Evin saati. 12.30 Saat ayarı, 12.33 Şarkı ve tür. küler, 12.45 Ajans haberleri 13.00 Karışık müzik (Pl.), 13.15 Şarkı ve tür. küler, 13.30 - 14.00 Karışık müzik (Pl.).

18.00 Saat ayarı, 18.03 Fesal sazi, 18.30 Ziraat takvimi ve Toprak Mahsulleri borsası, 18.40 Eski peşevler ve taksimler, 19.00 Konuşma, 19.15 Askeri parçalar, 19.30 Saat ayarı ve Ajans haberleri, 19.45 Radyo caz orkestrası, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Bir halk türküsü öğreniyoruz - Haf. tanın türküsü.

21.00 Konuşma, 21.10 Solo şarkı-lar, 21.25 (Hoşbeş), 21.45 Radyo sen. fonu orkestrası. 22.30 Saat ayarı, Ajans haberleri, 22.45 Cazband (Pl.).

PERDE

ve

SAHNE

Aylık

Sinema ve Tiyatro

mecmuası

Haziran sayısı zengin resimler ve yazılarla çıktı. Müvezzilerden isteyiniz.

Zayı - Eminönü askerlik şubesi-

den aldığım terhis teskeremi zayı ettim. Yenisini alacağımından hükümü yoktur.

1313 dağınba Ahmed Tezer

Hasan Bey gazetesinde gördüm...

Koordinasyon he-yetinin verdiği emrin hilâfına olarak...

Mevlûd şekeri sak-hyan bir tacir yakala-narak mahkemeye ve-rilmiş...

Hasan Bey - Eh, ca-nna okundu öylese!...

Hikâye

Diplodoküsten gelme insan

Yazan: Pierre Desclam

Tercüme eden: İsmet Hulûsi

Trenin hareketini müteakib, kompartımda karşımda oturanın sinirli halleri nazarı dikkatimi celbetmişti. Mütemediyen ellerini, ayaklarını oynatıyor, başını sağa sola çeviriyor ve bazan göz bebeklerini kaydırarak yüzüme bakıyordu.

Eski tip vagonlardan birinde idik ve kompartımda ikimiz yalnızdık. Kendimi bir müddet tuttum ve nihayet dayanamadım. Sordum:

— Hasta mısınız?

Cevab verdi:

— Kuvvetli anilmerkezeyinin teşrinde kalan kuyruklu yıldızlar, namütenahiye doğru yol alırlar. Bundan şüphelenir mi?

— Tamamile sizin gibi düşünüyorum.

Cevabım onu teskin edecek sanmıştım. Fakat ne dedim ki oldu; olduğu yerde doğruldu ve bağırıldı:

— Kuyruklu yıldızlar otomobil değildir. Yolları tekerlenmezler. Binlerce, milyonlarca kilometre mesafe aşarlar. Süratleri bu trenin süratinden daha çok fazladır. Her halde cahilin biri olacaksınız ki bunları bilmiyorsunuz. Üstelik benimle eğlenmek ha... Ben bizzat ilmin, ve siz bizzat cahilsiniz. Sizin gibileri yok etmeli.

Muhaveremiz tatsız bir safhaya girmişti. Susup onun hareketlerini gözden kaçırmamayı tercih ettim. O da susmuştu ve birkaç dakika kıpırdanmadan oturabili. Fakat birdenbire cebinden bir brovnik çıkardı. Namluyu bana doğru çevirdi.

Ne yapabiliyordum? Silâhlı değilim. Karşımdaki de pek gelişimsiz sayılmazdı. Kendimi heyecana kaptırmamak, vakit kazanmak icab ediyordu.

— Tedbirli olmak iyidir, dedim, rovelverinizi yanınıza almakla isabet etmişsiniz. Trenler pek emin sayılmaz. İnsan kompartıman arkadaşının kim olduğunu bilmiyebilir.

Bağrı:

— Hile, hile. Tam üstüne bastınız. hayhay. Bana oynamak istediğiniz oyunu pek iyi anlıyorum. Kollarınızı kaldırın.

— 14 —

Kahveci güzeli, kahvehanenin ortasındaki havuz başında, herkesin gözü önünde aptest aldı. Sonra, kahvehanenin mermer döşemelerinde nalınlarını tıkırdatarak, seccade üstünde oturmuş olan ihtiyarın önünde el pençe durdu, gözleri yerde:

— Esselâmü aleyküm ya ehlişeria... ya pîr!...

Dedi. İhtiyar da:

— Esselâmü aleyküm ya ehli-marife... ya oğul!...

Diye cevap verdi. Saraç Ali, «Esselâmü aleyküm!» diyerek dört tarafına dört selâm verdi. Buna esnaf arasında «dört kapı selâmı» derlerdi. Her selâmı «ve aleykümüsselâm marifet talibi!» cevabı karşılıklı. Bundan sonra imtihan başladı; ihtiyar sordu:

— Ya oğul! Eşrefi mahlukât olan bilcümle beni âdemim babası bulunan hazreti Âdem saffiyüllâh, tan Hatemülbeyya, mefharı mevcudat efendimiz hazretlerine varınca peygamberanı izam efendilerimiz «Elkâsibi habibullah» mazmununa hangi san'atı işler idiler?

Dedi. Gözleri hep yerde olan Saraç Ali, bu çetin suale bülbül gibi cevap verdi:

— Hazreti Âdem saffî ikinci ve üçüncü idi. Hazreti Şit gazza ve halâç idi. Hazreti Hud tüccardı. Hazreti İbrahim Halebde sütcü idi. Mekkeimükerremede Kâbeî muazzamayı yaparken mimar oldu. Hazreti İsmail avcı idi. Hazreti İshak çobandı. Hazreti Yusuf zindanda geceyi gündüzü bilmek için saat yapardı. Zülküfl peygamber ekmekçi idi. Aziz peygamber bahçıvandı. Hazreti İsmail tercüman idi. Hazreti İlyas çulha idi. Hazreti Davud cenk için meşin yelek yapardı. Hazreti Süleyman hurma yaprağından zembil örerd. Ermil-

Gözlerimi, tesadüfün başıma musallat ettiği bu belâdan ayırmadan itaat ettim.

— Vücudunuzda ne var?

— Bir gömlek.

Cevabım onu bir kat daha hidetlendirmişti.

— Yalan söylüyorsun. Nesli mümkün olduğu iddia edilen böcek. Burnundan tanıdım. Gömleğimiz var? Yalan, vücudunda gömlek yok. Pullar var. Sen ikinci devir hayvanları Dinososienlerden tereddide uğramış bir Diplodoküssün. Seni mütereddi diplodoküs seni... Yakaladım, elimden kurtulamıyacaksın. Ömrünü bir hayvanat bahçesinde geçirmek hoşuna gitmez değil mi!.. Fakat bu böyle olacak. Kimildama, yakarım, iyi nişancımın bilmiş ol.

Tabancanın namlusunu gittikçe yüzüme yaklaşıyordu. Duyulur duyulmaz bir sesle şunları söyledim:

— Evet doğru, sizden hiçbir şey saklanılamaz, âlimsiniz. İnsanlar maymundan gelmez, derler... Benim gibi diplodoküslerden gelenler de oluyor.

— Bu benim zaferim olacak. Mühim bir keşif... Anan baban sağ mı?

— Onlar da sağ. Sizi yanlarına götürülebilir. Benden bir göbek daha fazla diplodoküs olduğun için onları bulmak sizce faydalıdır. Beni öldürürseniz onları ele geçiremezsiniz.

Deli hiçbir şey söylemeden tektiği çekt. Mermimin kulağım hizasından geçtiğini hissettim. Artık durulamazdı. Üzerine atlardım. Bu arada iki el tabanca daha patladı. Gene talihim varmış ki, kurşunlardan hiçbirini bana isabet etmemişti. Bileğini yakalayabildim. Tabancayı bırakabilirdim için tırnaklarımı etine batırdım. Deli canının acıdığını belli eden sesler çıkardı. Tabancanın elinden düştüğünü gördüm. Ayağımla vurup kanapenin altına ittim. Artık o da silâhsızdı; ben de... Gözleri dönmüştü. Ağzı köprüyüdü. Altağa, üstüste dövüşmeye başlamıştık. Ne oldu, nasıl yaptığımı bilmem; karınma şiddetli bir tekme indi. Kompartımanın bir kenarına yuvarlandım. Deli kapıyı açtı ve arkasına bakmadan kayboldu, canımı kurtarabilmişim. Tabancayı kanapenin altından çıkardım. Elime aldım. Gözüm kapıda ha geldi, ha gelecek diye bekliyordum. Aksilik birbiri üzerine gelir, iki yandaki kompartıman da boştu. Ne kadar bağışsam sesimi duyuramıyordum. Nihayet tren durdu. Tabanca elimde etrafı gözleye gözleye kompartımandan çıktım. Furgona koştum. Furgona memurunu buldum. Meseleyi anlattım. Onunla birlikte bütün treni aradık. Deli yoktu. Seyahatimin geri kalan kısmını furgonda geçirmeyi tercih ettim. Memurun ikram ettiği sağ-

(Devamı 7 nci sayfada)

KADIN

Pratik
güzellik
bilgileri

Göz kapakları ve göz kenarları bazan pek genç yaşta bu ruşup kırışmaya başlar. Ve yüze yorgun hattâ geçkin bir mâna verir. İlk işaretler şöyle başlar:

Kapaklarda hemen hemen farkedilemeyecek kadar incecik ve kapağa adetâ tozlu hissini veren çizgiler.. göz kenarlarında aynı noktadan başlayarak yelpaze gibi yayılan gene belir-siz kırışıklar. Bunları sezer sezmeye vakit kaybetmeden önle-miye çalışmalıdır. Çünkü bu -lundukları yerde yerleşmeleri uzun sürmez.

Yapılacak en basit şey göz civarını büzen itiyadlardan meselâ sık sık göz kırpmaktan vazgeçmek, güneşte gözlük kullanmak, loş yerde gözleri çalıştırmaktır.

İkinci basit tedbir gerek göz kapaklarını, gerek göz yanlarını geceleri yağlı bir kremle hafifçe yağlayarak derinin beslenmesine yardım etmektir.

Gözleri bozan ikinci bir âzaya da kapakları çerçeveleyen morluklardır. Bunun muhtelif sebebi olabilir: (Uykusuzluk) yorgunluk vesaire... Çaresi: Akşam, sabah koyu, ılık çayla göz banyosu yapmaktır.

Sıcak çaya batırılmış pamukla kompres de pek iyi gelir.

Yemeklerinizin tuzu

Yemeklerinize tuzu mümkün olduğu kadar geç atınız. Çünkü tuz erken atılırsa eti ve sebze-yi az çok sertleştirir. Geç pişmelerine sebep olur.

Maliye Vekilinn bütçe müzakeresi münasebetile Meclisteki beyanatı

[Maliye Vekili Fuad Ağralı, bütçe müzakereleri münasebetile Mecliste beyanatta bulunmuştu. İlk kısmı önce intişar eden bu mühim beyanatın müteakibi kısmını bugün neşrediyoruz.]

Sınai mamulât fiatlarında ve miktarlarında hâsıl olan yükselişin bunda müessir olduğu tabii bulunmakla beraber böyle yüzde 50 yi müteceviz bulunan bir artışımız bununla izahı mümkün değildir. Fiat ve miktar yükselişi kadar, hatâ mühim nisbette olarak geçen sene kabul buyduğunuz yeni muamele vergisi kanununun temip ettiği islahatın da bunda âmil olduğu şüphe hesizdir.

Gerek bu netice, gerek gene geçen sene kabul buyduğunuz fevkalâde zam kanununun verdiği neticeler yüksek meclisin vergi kanunlarımızı memleketin iktisadi bünyesi ve vaziyetin icablarıyla azami derecede telif etmek hususunda daima gösterdiği büyük isabetini yeni bir delilini teşkil etmektedir.

Varidat bütçesine aid izahatma nihayet vermeden evvel, hayvanlar vergisi kayıd ve yoklama neticelerini de yüksek meclise arz etmek isterim. Aldığımız malumata göre geçen seneye nazaran bu sene muhtelif hayvanlarda cem'an 295.184 aded fazlalık mevcut bulunmaktadır. Köylümüzün başlıca servetlerinden birini teşkil eden hayvanlarımızda devam ettiği görülen bu inkişafı memnuniyetle kaydediyorum.

Hazine vaziyeti

Memleketimizde ancak Cümhuriyet devrine nasib olan ve fevkalâde serâit altında dahi hiç bir müşkülâta maruz kalmıyan muntazam tediyatımız, hazine vaziyetinin sağlamlığını gösteren kuvvetli delildir.

Dahili istikraz tahvillerine ve hazine bonolarına olan rağbet, eski devirlerde tahmin ve tasavvur edilmeyecek derecelere varmaktadır. Sivas - Erzurum istikrazının 5,5 milyon liradan ibraet son transına halkımızın istikraz nisbetinin yüksekliliğinin bariz bir delilini teşkil eder.

Hazine bonoları

1940 müvazenei umumiyeye kanunile verdiğimiz mezuhiyete müstaiden çıkarılmakta olan hazine bonolarının gördüğü büyük rağbet, azami haddin artırılmasını sene içinde yüksek meclise arz etmeği istilzam edecek derecede geniş olmuş ve bilfiil çıkarılan bonoların

balığı bugün 63.600.000 lirayı bulmuştur.

Emisyon miktarını tahdide matuf alınan tedbirler arasında, verdiğimiz bu mezuhiyete de muvaffakiyetli bir netice tevdi etmiş olduğunu arzettiğim rakamlar isbat etmektedir.

Hazine vaziyetinden bahsederken bununla alakadar olarak yüksek meclise takdim edilen ve ikisi geçenlerde kabul buyurulmuş olan üç kanun lâiyhasına da temas etmek isterim. Birincisi İran - Irak demiryolu istikraz kanunudur ki emsalı gibi yirmi sene içinde itfa edilecek uzun vadeli bir istikrazdır. Senelik azamî irad haddi 15 milyon liradan ibarettir.

İkincisi amortisman sandığı tarafından azamî 25 milyon liralık tasarruf bonusu çıkarılmasına dairdir. Kısa vadeli bir istikraz mahiyetinde olan bu bonolar tasarruf sahipleri için iyi şartlarla emsal plâsman teşkil edecektir. Hâsılı tamamen milli müdafaa mevkalâde masraflarına tahsis edilecek olan bu bonolarla halkımızın gerek kendi menfaatleri gerek bir memleket hizmeti bakımından büyük rağbet gösterdiklerini ümid ediyorum.

Üçüncüsü yüzde beş faizli hazine tahvilleri ihracı hakkındaki lâiyhadır. Bu tahviller, bankalar kanunu mucibince banka ve şirketlerin hazineye yatırmağa mecbur oldukları karşılık ve ihtiyatlarla umumi, mülhak, hususi bütçeli dairelere ve imtiyazlı şirketlere aid tekaüd sandıklarının ihtiyaçları fevkinde kalıp hazineye yatırılacak fazla mevcudlarına tahsis edilecektir. Bununla temini derpiş olunan veridat kezaik milli müdafaa fevkalâde masraflarına karşılık tutulacaktır.

Döviz vaziyeti

1936 danberi tatbik etmekte olduğumuz döviz bütçesi usulünün verdiği müsbet neticelere işaret etmek yerinde olur. Yeni döviz bütçemizde resmi dairelerin serbest döviz tediyesini istilzam eden hizmetleri ve bilhassa milli müdafaa ihtiyacı tamamen karşılanmış bulunmaktadır.

Döviz vaziyetimizden bahsederken, Kanunuevvel ayında İngiltere ile âkđolunan ve sterlin sahasına dahil memleketlerle ticari mübadelemizi geniş mikyasta inkişaf ettirmekte müessir olan tediyeye anlaşmasına da işaret etmek isterim. Bu anlaşma döviz vaziyetimiz üzerinde müsaide bir tesir icra etmiştir. Buna (Devamı 7 nci sayfada)

Çılgın İstanbul

Lâle devrinden sahneler

YAZAN : REŞAD EKREM

Kahveci güzeli saraç Ali

ya peygamber cerrahti. Hazreti Danyal falcı idi. Hazreti Lokman hekim idi. Hazreti Yunus balıkcıydı. Hazreti İsa seyyahtı. Sonra Hatemülbeyya Muhammedülmustafa efendimiz gelip Haticeî Kübranın malile Şam civarındaki beldelere gidip ticaret ederlerdi ve mücahidi fisebilüllâh idi.

— Ya oğul... San'at sahibi olmak için ne lâzımdır?

— Ya pîr!.. San'at sahibi olmak için söz sahibi ve peştemal sahibi olmak lâzımdır.

— Söz kimden kaldı?

— Hazreti Muhammedülmustafadan kaldı, çihar yâr güzine ahd ve misak verdi.

— Peştemal kimden kaldı?

— On kişiden kaldı: Hazret Âdem cennetten çıkınca melâikelerden utanıp avret yerine incir yaprağı kuşandı. İkinci hazreti İbrahimdir ki Kâbeyi yaparken peştemal kuşandı. Üçüncüsü Nuh peygamberdir ki gemi yaparken kuşandı. Dördüncü hazreti peygamber efendimizdir ki Miraç gecesi peştemal kuşandı. Beşinciden onununcuya kadar Ebubekir, Ömer, Osman, Ali, Hamza, Halid bin Velid hazretleri peygamberden me-

zun olup peştemal kuşandılar. — Peştemalın manası nedir ya oğul?..

— Şeytan nefesi ile daima mücahede edip şeytanın vesvesesine muhalefet etmek ve fesad etmemektir ya pîr.

— San'at karındaşlığı kimden kalmıştır?

— Hazreti Âdemden kalmıştır ki Cebraîl aleyhisselâm ile karındaş oldular.

— Ya oğul, dört kapı selâmı nedir?

— Şeriat, hakikat, sar'at ve marifet kapılarıdır.

— Marifet nedir?

— Kendi nefsindeki eksikliği bilmektir.

— Bu kapıyı bilmiyenden kazandığı para ne olur?

— Haram olur.

— Ya oğul. Var git bize helâlden birer kahve pişir.

— Başüstüne pirim sultanım efendim!..

Delikanlı ihtiyarın elini öptükten sonra ocak başına gitti. Gümüş cezvelere doldurup, ateşin önüne bir yelpaze gibi sıraladı.

— Bu Ali Bey san'atta ve akıldaki zekâda evveldir!..

— Vallâh öyledir!..

— Gayret ve marifet peştemalını doğduğunda kuşanmıştır!..

— Eli ve ayağı ve yüzü temiz kahveci güzeldir.

— Nedim efendi çubuktur!..

— Vezir ve hünkâr meclisi görmüş nevcivandır!..

— Bu Ali Beyde vallâh Ali Beşe karındaşımın emeği çoktur; altın kafes içinde bülbül gibi büyümüşdür, bakmıştır.

Delikanlı kahveleri pişirdikten sonra cezveleri bir gümüş tepsiye dizilmiş gümüş ve altın zarflı fincanlara taksim etti. Sonra, kolları sıvalı, tepsinin iki kenarındaki kulplarından tutarak, nalınlarını tıkırdata tıkırdata kahvehaneyi geçpevre dolaşmağa başladı:

— Elin derd görmesin!..

— Kesen bereketli olsun Ali Bey!..

— Bre beni geçtin nevcivanim!.. Bre benim kahve!..

— Vallah bu kahve cennet kahvesidir ve bu kahveci yiğit cennet gulâmıdır!..

— Saraç Ali Beyin gümüş cezvede pişmiş Şeyh Şahlı kahvesidir.

— Elin ayağın derd görmesin!

benim Ali Bey oğlum!..

— Bu kahvehane de daim şenlik olsun!.. Dirlik ve düzen olsun.

— Hak bu Ali Beyciğin kesesine Halil İbrahim bereketi versin.

Saraç Ali Bey, gümüş tepsi ile tekrar dolaşarak fincanları toplarken:

— Allah razı olsun!..

Dualarına:

— Âfiyet olsun ağam!.. Âfiyet olsun sultanım efendim!.. diye cevap veriyordu.

Boş fincanları, büyük gümüş tepsi ile kahvehanenin ortasındaki havuz başına bıraktı. Bu sırada, Ali Beşe ile kahveciler kethüdası da yanına geldiler. Ali Beşe, beline bir ibrişim futa kuşanmıştı. Ali Beşe, ortaya bağırıldı:

— Bu çocuğu peştemala müstahak gördünüz mü?..

Davetliler, hep bir ağızdan bağırıldılar:

— Peştemal kuşansın!.. Müstahaktır. Allah mübarek eyleye!..

Bir hafız fatiha okudu, Kahvedekiler, hep bir ağızdan üç kere «Allahüekber!» diyerek tekbir getirdiler. Ali Beşe, belindeki, peştemah çözüp Saraç Ali Beyin beline kuşandı. Delikanlının omu-

zundaki peştemalı da alıp sağ omuzunu üstünden ve sol koluğu altından geçirip çapraştı ama bağladı. Sağ avucunu çocuğun sağ avucuna yapıştırıp birbirlerine san'at ve marifet alıp verdiklerine and içtiler, tekrar bir dua ve fatiha okudu. Sonra, Ali Beyi, biraz evvel kendisini imtihan eden ihtiyarın huzuruna götürdüler. İhtiyar kahve tüccarı, yüksek sesle nasihat verdi:

— Ey oğul!.. Harama bakma!.. Yalan söyleme!.. Haram giyme, haram içme!.. Tuz ve ekmeğe ihnet etme!.. uhuların önünden gitme.

Dedi. Elile de yaklaşması için işaret etti.

Ali Bey yaklaştı ve güzel başını ihtiyara uzattı. O, delikanlının kulağını tutup çektii ve ensesine de bir tokat attı:

— Oğul!.. Gafil olma, gözünü aç!.. Gün akşamlıyor!.. dedi.

Tahtakaledeki yeni kahvehanenin açılması ve Saraç Ali Beyin peştemal kuşanma merasimi de böylece bitmiş oldu. Davetliler çıkar çıkmaz da, içeriye, kahvehanenin hakiki ve daimi müşterileri olan manav, kayıkçı, gemici, sürücü, arabacı, tellâk, hamal, simitçi, börekçi, mumcu, terlikçi, sandıkçı, pabuççu ensafının yaramaz bekârları, İstanbul uçarı baldırıçp-lakları doluverdi. Saraç Ali Beyin kahvehanesi bir sarıca arı yuvasına döndü:

— Bre kahveci güzeli tiz kahve!..

— Bre civan Ali Bey, gümüş tepsi ve gümüş zarf ile bize cennet kahvesi!

— Bre benim Saraç Ali Beyim, kahve ve çubuk!..

— Hurma şerbeti isteriz!..

— Dut şerbeti isteriz!..

— Üzüm şerbeti isteriz!..

Memleket Haberleri

Nallıhanda

Bir kadın bir genç kızın başını taşla ezerek öldürdü

Nallıhan (Hususi) — Kazanıza 4 saat mesafede Atça köyünde bir kadın 15 yaşlarında Havva adında bir kızı taşla öldürmüştür.

Doktor tarafından yapılan muayene neticesinde Havvanın başı ezilerek öldürüldüğü anlaşılmıştır.

Müddeiumumi Rıza Gürsel, tahkikatı ele alarak katilin 30 yaşlarında Mustafa kızı Meryem olduğunu tesbit etmiştir.

Yapılan tahkikatta Meryemle küçük Havva köye yarım saat mesafedeki bir dereye esbabı anlaşılmayan bir sebebdendir. Havva Meryemden kurtulmak için köye doğru kaçarken Meryem arkadan bir taş atmış, kızın başını arkasındaki kemik kırılmış, baygın bir halde yerde düşmüştür. Bunu fırsat bilen Meryem yerde yatmakta olan Havvanın üzerine canavarcasına atılarak eline geçirmiş olduğu taşlarla Havvanın başını ezmiş ve dişlerini kırarak öldürmüştür. Meryem bundan sonra bir iz bırakmadan köye kaçmış, vukuat esnasında kanlanmış olan elbiselerini arkasından çıkararak köyün çeşmesinde yıkamıştır. Katil yakalanarak jandarmadan nezareti altında kazaya getirilmiş, adli yere teslim edilmiştir.

Milli Şefimizin imzalı fotoğrafları Lüleburgaz Halkevinde

Lüleburgaz (Hususi) — Milli Şefimiz ve Reiscümburumuzun imzalı fotoğrafları büyük bir törenle Halkevi sahnasında şeref mahalline taktik edilmiştir.

Törende C. H. Partisi bölge şefi İsmet mebuşu Ragıp Akça, kaymakam Ferid Güryücel, belediye reisi İrfan Sünter, C. H. P. kaza idare heyeti reisi Kemal Çerman, Halkevi reisi Neş'et Çal, orta okul direktörü Yalçın Bilgüvar ve çok kalabalık halk bulunmuştur.

Törene İstiklâl marşı ile başlanmıştır. Bundan sonra C. H. Partisi aza heyeti reisi Kemal Çerman ve orta okul direktörü Yalçın Bilgüvar birer nutuk irad etmişlerdir.

Fotoğraf şeref mahalline halkın alkışları arasında, parti ve Halkevi reisleri tarafından konmuştur.

Küçük haberler

★ Emete bağlı Eğriğöz köyünde oturmakta olan Yusuf isminde biri kayıp bulunmuştur. Zabita kendisini aramaktadır.

★ Biga askerlik şubesi reisi Bay İbrahim Karayeni, Çanakkale şubesine tayin edilmiş, oradan da Yar. bay Hayri Tınaz, Biga şubesine tahvil edilerek gelip yeni vazifesine başlamıştır.

★ Sivas Halkevi idare heyeti geçen hafta toplanarak şubelerin çalışma programları üzerinde icab eden görüşmeleri yapmıştır.

Bursada yeniden 14 öğretmen okulu açılıyor

14 köy mektebinin yaptırılması için tahsisat gönderildi, vali bu işle bizzat meşgul oluyor

Bursa Soğanlı köy mektebinin temelatma merasimi yapılırken

Bursa (Hususi) — Valimiz Refik Koralaltan köy öğretmen okullarına karşı gösterdiği alaka ve bu alakanın doğurmaya başladığı mesud neticeler her vesile ile kendini göstermiş bulunuyor. Vilâyetimiz eğitim teşkilatının hergün biraz daha terakki ve inkişaf sahasında ki ilerî adımları Maarif Vekâletimizin de nazarı dikkatini celbetmiş bulunmaktadır.

Bu münasebetle, vilâyetimiz köylerinde 14 okulu daha açılmasını temin yolunda maarifimiz emrine 2000 liralık bir tahsisat gönderilmiştir. Bu para ile ve azami bir tasarrufa riayet edilerek suretile Vekâletten gönderilen plân mucibince 14 mektep daha yaptırılacaktır.

Bu işe köylerimiz de maddi, manevi yardımlarını esirgemeyeceklerini bildirmişlerdir.

Gönderdiğimiz resim Soğanlı köyünde inşa edilmekte olan köy okulunun temelatma faaliyetini göstermektedir.

Bursada Dağçılık Klübüne yapılan yardımlar

Valimiz Refik Koralaltan Uludağın turizm bakımından olan ehemmiyetini tebarüz ettirerek Dağçılık klübünün noksanlarını ikmal ve turistik cephesini takviye için bu klübe yardımda bulunmasını matbuat umum müdürlüğünden rica etmiştir. Müdiyetimiz valimizin çok yerinde ve değerinde olan bu arzularını is'af etmiş klüb emrine 2000 lira göndermiştir.

Trabzon Halkevi çalışmaları

Trabzon (Hususi) — Şehrimiz Halkevi bu intihab devresini müteakib bütün komite azalarını yenidirek yeni bir faaliyet devresine girmiştir. Sosyal yardım kolu fakir hastalara bakıp ilaç tevzi ettiklen maada ayrıca kimsesiz ailelere de kişilik yakacak fındık kabuğu temin etmektedir. Dil - Edebiyat komitesi faydalı konferanslar serisi ter-

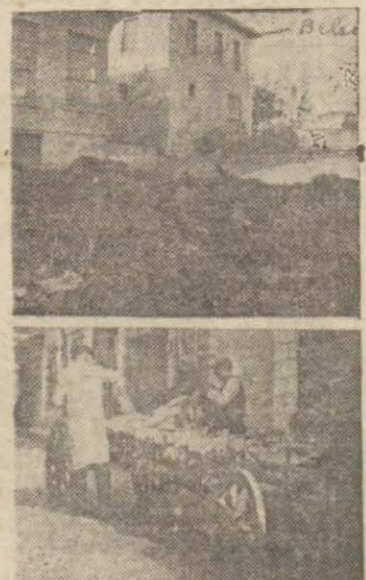
tib ederek halka her hafta bir konferans vermektedir.

Halk dershaneleri lisan kurslarını devam ettirmektedir. Temsil komitesi muntazaman mesaisine devam ederek halka ayda asgarî iki temsil vermektedir.

Son günlerde, oynanan piyeslerden Vatan ve Vazife, Kör ve İbnir refik Ahmed Nuri'nin Sekizinci vod-

Dilekler İhtiyaçlar

Kandıradan 3 şartlara riayet edilmesi isteniyor

Kandıradan yazılıyor: Kandıradan Belediye ve alâkadarlar sâhî şartlara maalesef hiç riayet etmemektedirler. Bu o kadar açık ve halkın sağlığını tehdit eden bir şekil almıştır ki, bunu resimle tevkik etmek zaruretinde kaldım.

Gönderdiğim iki resimden biri Kandıra belediye dairesini göstermektedir. Belediye'nin yanında görülen çöplük değil, kasabanın her tarafında bol bol, mevcut olan gübrelerdir.

İkinci resim ise, çok acı müşahadeyi teyid etmektedir. Sözde mevcut bir mezbaha - da kesilen etler, hergün gübre taşınan manda arabası ile kasab dükkanlarına tevzi edilmektedir.

Burada daha başka bir garabet te görülmüştür.

Kandıradan sâhî şartlara hiç bakılmaz iken kasabanın alt tarafındaki çayda yüzen öndekiler verilen bir emirle so kakta gezmekten menolunmuştur.

İnsan bu vaziyet karşısında kendi düşüncesini soruyor: Acaba bunları izale etmek o kadar güç bir iş midir?

Hataylı meyva ve sebze ambalajcıları

Antalya (Hususi) — Hatayda meyva ve sebze ambalaj işinde ihtisas sahibi bir kadın işçi grupu Mersine gelmiş ve bunlar sebze ve meyva ihracatçılarımızdan Zeki Budur ticarethanesince angaje edilmiştir.

vili halkın son derece takdirini kazanmıştır.

Resim Halkevi gençlerini verdikleri muvaffakiyetli temsillerden Vatan ve Vazife sahnesinde göstermektedir.

«Son Posta» nun tefrihası: 16

KOCA YUSUF

Haince bir güreş

Yusuf, Mollanın altından kurtulur kurtulmaz onu sıkı bir boyunduruğa aldı ve öldürürcesine tazyika başladı

Netekim; Rami güreşinde de Yusufu karşı, tam bir pehlivanca güreşti.

Daha, ilk elde her nasılsa Yusuf, Mollaya bir çapraz girerek sürdü. Müminin yerden ayaklam kesilmiş uçuşmuş gibi gidiyordu. Hocayı, sevenlerin yüreği ağzına geldi. Şaka değil; Yusuf, koca gövdesine, had-den uzun kollarıyla Mollayı göğsüne bastırılmış, dehleryordu. Bir kesme oyunu veyahud bir cengel Mollanın sırtını yere vurmaya kâfi idi.

Herkes Hocaya gözlerini dikmiş ne yapabileceğine dikkat ederken, birdenbire Yusufun önünde döndü ve yüzüstü yere düştü. Hasım da; olanca ağırlığıle bilmeceburiye ters çaprazla üstüne düşmüştü.

Fakat; Molla düşer, düşmez yarıya çıkan bir tazi gibi, üstünde bulunan Yusufu bir şey yapmak imkânını vermeden şimşek gibi dört el üzerine geldi. Ve bir yay gibi toplanıp birdenbire boşaldı. İşte; bu anda Yusufun, ters çaprazı da, koca gövdesi de Mollanın üstünden kalktı.

Hoca; ayakta idi. Bu zorlu, çok süratli ve ustalıklı oyundan sonra Molla; güler yüzle çarpınarak Yusufu selendirdi:

— Haydi bel Yusuf!

Yusuf da, Mollanın fevkalâde ve hiç bir pehlivanın kudretiyab olamayacağı bu hareketi karşısında heycanana gelerek:

— Haydi bel Molla!

Diye, nâra attı. Güreş kızışmıştı. Yusuf, bir an bile nefeslenmeye vakit bulamıyordu. Çünkü; hasım bir oyunu bırakıyor; diğer bir oyuna geçiyordu. Çamsakvızı gibi her an elleri, ayakları Yusufun üzerinde idi. Çapraz alıyor, olmadı mı, dahyor, tutturamadı mı, el ense trapan salıyordu.

Çiçe; seyirciler üzerinde görülmemiş bir heycan doğurmuştu. Hele, haremağalının duydukları zevk herkesten fazla idi.

Aliço; ikide bir, olduğu yerden fırlıyor, heycanını zaptedemiyerek sanki, kendisi güreşiyormuş gibi, hareketlerde bulunuyordu.

Güreş; hızlandıca hızlandı. Biraz sonra, Mollanın; Yusufu çaprazladığı görüldü. Kurnaz Molla; Yusuf gibi çaprazı vurup hasımını sürmedi.

Çaprazı, takar takmaz, olduğu yerde dikilip Yusufu, tek el ile budadı ve altına aldı.

Alır almaz da; kemande beklemeyen hasımına soldan Cezayir sarmasını bağladı. Çolak eli de bir kapan gibi, şak kündesini aramaya başladı. Vaziyet tehlikeli idi.

Mollanın, çolak eli bir kere şak kündesine geçerse, muhakkak Yusufun yenik tezkeresini yazmak lâzımdı.

Koca Yusuf; işin farkına vardı. Hemen sola, baskıya dönerek olan-

ca kuvvetile alttan kalkmak istedi. Lâkin; hasımı Yusufu iyi ve oturaklı bir sarma ile sarmıştı. Öyle kolay kolay dönemeyecekti.

Bu sefer şak kündesini verme mek mücadelesi başladı.

Hoca; şak kündesine elini uzatınca, Yusuf da iri ve sağlam pençeleriyle hasımını karşıladı.

Tam, bu mücadele devam ederken, Molla birdenbire oyununu değiştirdi. Ve sıkı bir künde doldurup; yavaş, yavaş sarmayı sökerek Yusufu aşırmağa başladı.

Şaka değil; Yusuf gidiyordu. Nasılsa birdenbire koca gövdesiyle ileri atıldı. Ve hasımının elinden kurtulup ayağa kalktı.

Daha, kalkar kalkmaz, kendini toplamağa meydan bulmadan; Molla, olanca hızıyla çift paça daldı.

Paçalar, Hocanın eline geçmişti. Yusuf, bu ani ve nefessiz hücum karşısında neye uğradığını şaşırıldı. Hainliğini ele alarak Mollaya zorluca ve boğucu bir boyunduruk vurdu.

Molla; gözleri dışarı fırlamış, mosmor olmuştu. Gene öyle iken paçaları bırakmıyor, hasımını kesip yenik düşürmek istiyordu.

İşte; bu strada kızılarağası siyah arab tahammül edemiyerek ince ve titrek sesile meydana uğradı. Ve Yusufu bağırmağa başladı:

— Gozu kör olasıca herif!.. Bırak!

Arabi, marabı kim dinler hem Yusuf boyunduruğu nasıl bırakabilir. Molla, ahtapot gibi paçalara sarılmış bir an bekliyordu.

Yusuf; değil arabın bağırmasına ve emrine, bu anda padişahın iradesine bile kulak asamazdı. Güreş, en küçük bir zafiyet Yusufu, büyük bir mağlûbiyete mal olabiliyordu.

Nihayet; neticesi gelmeyeceğini anlayan Molla, paçaları kendi kendine bıraktı.

Yusuf da; boyunduruğu boşalttı.

Hocanın surati, siyah sakalı gibi renk almıştı. Zorlu ve hainane çekilmiş bir boyunduruk idi.

Güreş, epeyce sürmüştü. Bu güreşte en çok heycanı Aliço taşıyordu. Yanında bulunan Kavasoglu Koca İbrahim (1) :

— İbrahim beni ne çetin Molla bu bel Amma da kuvvetli encük ha!

— Doğru be usta! Hepten pehlivan bu kızancız!

— Sülük gibi yapışmış hiç bırakmaz hasımını be!

— Tel, Benzemez Adalya be — Yusufu da be!

— Görmez misin zoru görünce nasıl dayanır boyunduruğa Yusuf be!

— Yener bu pehlivanları hepten bel..

Diye konuşuyorlardı: Seyirciler, hayatlarında bu derece hızlı, ustalıklı güreş görmemişlerdi.

Molla, gittikçe açılıyor, Yusufun haince güreşine, güler yüzle mukabele ediyordu.

Bir aralık, tekrar Yusufu çaprazla bastırdı. hamının gafletinden bilistifade, meşhur enam olan çolak kolile ve gene şöbreti bütün Türk pehlivanları arasında söylenen meşhur şak kündesini taktı.

Bunun üzerine, seyirciler, pehlivanlar kumanda verilmiş bir kit'âi askeriye gibi birdenbire oldukları yerde sessizce mihlanıp kaldılar.

Tehlike başlamıştı. Herkes, Yusufun bu şak kündesinden nasıl kurtulacağını düşünüyordu.

Yusuf; kündeden kurtulmak için, yüz okkalık gövdesiyle bel kırıp ileri doğru atıldı. Bu hareketle hasımın ön kasnağına takılı olan elini sökme ve bu suretle kurtulmak istiyordu. Ve alaturka güreşte de şak kündesine karşı yapılacak yegâne hareket te bu idi.

Fakat; Mollanın çolak eli, esasen dirsekten oynak olmadığı için onu açmak mümkün değildi. Boşuna zorladı durdu.

Nihayet; Molla, hasımını aşırıp omuzunun üzerine açık düşürerek attı. Bu sırada son elinin baş parmağı da Yusufun gözüne şiddetlice çarpıttı.

(1) Sultan Azizân başpehlivanlarındandır. Sivaslıdır.

«Son Posta» nun tefrihası: 66

Hava Cıva

YAZAN : EKREM REŞİD

Birinci temsilden bir hafta evvel Beyoğlu caddesi, Eminönü, Bahçekapı, Sultanahmed, Edirnekapısına, Beyazıdan Yedikuleye. Aksaraydan Topkapıya Karaköyden Bebeğe, Kadıköyden Kartala, Boğaziçinin her iki sahili, ve bütün Adalar muhtelif renkli neon lâmbalarile süslenmişti. Bütün şehir bir bayram bir donanma gecesi manzarası arz ediyordu.

Apustol daha ileri gidip Galata yangın kulesinden Beyazıd kulesine ipler germek ve mahyalar kurmak istemişti. Fakat vilâyet ve belediye makamları buna müsaade etmemişlerdi. Bazı geceler, Çamlıca tepesi üzerinden, vaktinden evvel doğan güneş gibi, Hava - Cıvanın ismini teşkil eden harfler parıldardı. Mekteb çocukları sinema yıldızlarının aşk maceralarını unutup Hava - Cıva'nın ne yediğini, ne içtiğini, ne yaptığını, ne söylediğini, kaç saat uyduğunu, kaç şığara içtiğini, renklerden hangisini sevdiğini spor hakkında ne

düşündüğünü öğrenmeğe başlamışlardı.

Evet, cidden Apustol kendi mesleğinde bir dâhi idi.

★

Herkes Hava - Cıva ile meşgul iken kim Şetvanı düşünürdü? Onu kim görmüş olabilirdi? Kim onun hakkında malûmat verebilirdi?... Kimse!.. Kimse!.. Zavallı Didar her tarafa baş vurmuş, her taraftan sormuş soruşturmuştu. Fakat bütün gayretleri semeresiz kalmıştı.

İstanbul geldiği gündenberi biçare Didar talihin makûs darbelelerine hedef olmuştu. Maruz kalmış olduğu müşkülât ve aksilikler bir üs, bir istinadgâh olarak tayin ettiği Beşiktaş'taki Hafız Sebati efendinin evinin kapısı önünde başlamıştı. Didar, vapurdan iner inmez doğruca bu eski dostlarına gitmişti. Hafız Sebati efendi (ler) le uzaktan bir karabet vardı. Didar paketleri, bohçalarile kapıya vâsül olmuş, tokmağı birkaç defa kaldırıp

indirmişti. Fakat kapı, her intizar ve tahmine rağmen, Sebati efendinin haremî tarafından değil de yabancı bir kadının himmetile açılmıştı.

— Behice hanım burada mı?

— Behice hanım kim?

— Canım, Sebati efendi, Hafız Sebati efendinin haremî!.. Yoksa yanlış mı geldim. Bu ev Sebati efendinin evi değil mi?

Böylece başlamış olan bir mü-kâlemeden, Didar, Behice hanımın vefatını, Sebati efendinin de evi satıp memleketi olan Gerede'ye gitmiş olduğunu öğrenmişti.

Şimdi Didar ne yapacaktı. Kendi tâbirine göre kolu, kanadı kesilmişti. Bir müddet yüzüne kaplanmış olan kapının önünde, kararsız, şaşkın kaldı.

— Bak başıma gelenlere!.. Şimdi ne yapayım?... Nereye gideyim?... Sokakta kalacak değildi ya... İstanbulda birkaç tanıdığı kimseler vardı, fakat bunların nerede o-

turduklarını bilmiyordu. Yalnız bir tanesinin adresini sarahaten hatırlıyordu: Akşarayda Tevekkül hamamı civarında, tramvay durağından sonra sağda ikinci sokağa sapılacak, soldaki üçüncü sokağın köşesinde bakkal var, bak-kaldan dört kapı sonra, boyasız, çinko kaplı cumbalı, yeşil kapılı ev... Burada görüncesinin, teyze, zadesi Macide oturuyordu. Didar Macideye gitmeğe karar verdi. Bir taksî durdurdu, içine eşyalarını yerleştirdikten sonra bindi ve şoföre Aksaraya gitmesini söyledi.

Henüz Lâleliye gelmemişti ki Didar kendini yabancı bir şehirde zannetti. Caide tamamile değişmiş, yepyeni bir manzara arz etmekteydi. Maamafih Didar Lâleli camini tanıyarak şoförün kendisini başka bir semte götürmek istemediğini anladı ve bu adamın muhtemel suinuyetinden doğmuş olan endişesi silindi. Evet burası Koska caddesiydi. Fakat ne tebeddül!.. Cade genişlemiş, ortasına yeşillik meraklısı biri tarafından çimenler dikilmiş, âdeta başka bir sokak olmuştu.

Şoför, Didarın tarifi üzerine Tevekkül hamamından sonra, tramvay durağından itibaren, sağdaki ikinci sokağa saptı, bu sokakın üçüncü... Üçüncü sokak yoktu, hattâ ikinci dahi yoktu. Burası İstanbulda hüküm süren hummalı

yalıncılık faaliyetine kurban gitmişti. Şoför Didara doğru döndü:

— Galiba burada da bir (İspilândid mi), (İspilânat mı) nedir... Yapılacak!..

De-di. Fakat Didar şoförü dinleyecek halde değildi. Ağlamak üzere bulunuyordu. Koca İsanbulda yolunu şaşırmış, kaybolmuştu. Havanın kararması, heyecanını, telâşını, korkusunu bir kat daha artırıyordu. Durmadan:

— Gördün mü başıma geleni, ben şimdî ne yapayım, ne edeyim, nereye gideyim!..

Deyip dizlerini dövmekteydi. Nihayet ağlamağa başladı.

— Üzülme teyze... Ne var, canım, ne oldu?..

Didarın perişan hali şoförü müteessir etmişti. Sormuş olduğu bu sual Didara, denizde çırpınıp boğulmak üzere olan birine uzatılan bir el kadar kıymetli geldi. Tab'an ketum olduğu halde şoföre sergüzeştini anlattı. Fakat Şetvanın hırsızlık suçunu altında bulunduğunu söylemedi.

— Kocam İstanbulda geldi, haftalar, aylar geçti, haber alamadım. Kalktım peşinden geldim!..

Demekle iktifa etti. Şoför gülümsedi:

— E teyz!.. Buraya İstanbul demişler!.. Şu İstanbul yok mu şu İstanbul, kimlerin başını döndürmedi!..

(Arkası var)

Son Posta

SPOR

Galatasaray dün Fenerbahçeyi yendi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Beşiktaş 5 - 1. Spor 1

Oyunun ilk dört dakikası Beşiktaş müdafası için pek müşkül oldu. İstanbulspor üstüste iki büyük fırsat kaçırdı ve Mehmed Ali eiden fevkalde iki kurtarıcı yaptı.

Kendini toplamak zorunda kalan Beşiktaş devamlı hücumlarının 7 nci dakikasında Hakkının pasile İbrahimin güzel şütü ilk golü tesbit etti. Dört dakika sonra Hakkı sıkı bir vuruşla Beşiktaşın ikinci golünü yaptı.

Beşiktaş hâkim oynarken, hakemin İstanbulspor aleyhine verdiği bir iki karar oyuncuların ve aynı zamanda seyircilerin sinirlerini bozdu. İstanbulspor aleyhine verilen lüzumsuz bir penaltıyı Hakkı 21 inc. dakika kaçırdı.

Maç çok favullü oynadığı için tatsız cereyan etti. Beşiktaş müdafasının çok bozuk oynaması takımın bütün ahengini bozduğunu İstanbulsporun hücumları tehlikeli oluyordu. İsbetsiz şütler yüzünden İstanbulspor mühim fırsatlar kaçırdı. Oyun müsavi bir şekilde oynanırken 36 nc. dakikada İbrahim kafa vuruşu ile Beşiktaşın üçüncü sayısını yaptı. Kuvvetli bir sicağın tazyikli altında kalan oyuncular gevşediğinden devrenin 48 inci dakikasında Feyzinin favülü üzerine Tarık penaltıdan İstanbulsporun biricik sayısını yaptı. İstanbulspor da sahada 10 kişi kaldı. Devre Beşiktaşın 3-1 galibiyetiyle bitti.

İkinci devrede iki taraf da dermansız bir halde idi. İsteksiz hücumlar, defibelle kabilinden verilen paslar içinde Beşiktaş genç hâkimidi. Fakat netice almak için lâzım olan hareketten de eser yoktu.

Devrenin mühim bir kısmı Hakkı, Şeref, Şükrü arasında mütemadiyen paslaşma ile geçti. Netice almaktan başka bir işe yaramayan bu paslar, dakikalarda devam etti ve mümkün olduğu kadar da sinir bozdu. Beşiktaşın tek kale oynarken güzel bir antrenman yapıyor gibi idi. İstekli ve isteksiz bir sürü şüt çeken Beşiktaş, 37 nc. dakikada Şeref'in vuruşu ile ikinci golü de yaptı. İstanbulspor oyunu âdetâ terketmiş benziyordu. Laf olsun diye hücum yapıyor. Beşiktaş 42 nc. dakikada İbrahim'in kafa vuruşu ile beşinci sayıya da çok kolaylıkla yaptı.

90 dakika içinde bitkin ve baygın bir hale gelen iki takım da sahadan ayrılırken maç 5-1 Beşiktaşın lehine bitti.

G. Saray 2 - Fenerbahçe 1

Maçın başlangıcı iki takım müdafasının fazla çalışmasını icab ettirecek bir şekilde idi. Karşılıklı sarfedilen enerji oyunu çok süratli bir hale getirdi. Fenerbahçe, Galatasaray oyuncularını birer birer marke edip oynayanık müdafaya daha fazla ehemmiyet vermişti. Galatasaray hücum hattında yer alan Cemil canlı oyunla Fenerbahçenin müdafasını üzen bir ovuna sebep oldu.

Birkaç dakika Fenerbahçenin tazyikli altında kalan Galatasaray bu sarıntıyı güçlülükle atlattı. İşte bu anda mükemmel bir anlaşma yapan Galatasaray Salâhattinin mükemmel şütü ile ilk golü yaptı. Oyuna azami bir sürat daha ilâve edilmişti. Fenerbahçe kısa zamanda beraberlik için mücedeleye geçti. 20 nc. dakikada Küçük Fikret, parlak denek bir şüt ile beraberliği temine muvaffak oldu. Fenerbahçe, belki de Cemil sahada yeniden görmüş olduğu için sinirli ve sert oynuyordu.

Üstüste favu yapan Fenerbahçe sağ müdafî Muammer, Salime kasdı bir tekme vuruşu için 22 nc. dakikada hakem tarafından sahadan çıkarıldı. Fenerbahçe müdafasında ağır bir gedik bırakan bu boşluk Galatasaray için büyük bir avantaj oldu. Bu vaziyeti idrak eden Galatasaray fırsattan istifade etmek için çok efor sarfetti işe de kolay netice almak mümkün olmuyordu.

Millî kümede takımların vaziyeti

	O.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.
Beşiktaş	14	12	2	—	42	15	40
G.Saray	12	8	2	2	30	16	30
F.Bahçe	12	8	2	2	29	16	30
Altay	15	6	1	8	29	30	28
A.Ordu	15	5	3	7	30	44	28
İ. Spor	14	5	2	7	29	35	26
D.Spor	15	4	2	9	23	32	25
Harbiye	11	4	2	5	20	21	21
G.Birliği	15	3	1	11	19	30	22
M.Spor	11	1	5	5	21	30	18

Galatasaray devrenin sonlarına tamamlanmış hâkim oynadı. Fenerbahçe müdafası yapmak mecburiyetinde olduğu için çok müşkül vaziyetlerde kaldı. Devre 1-1 berabere bitti.

Galatasaray ikinci devreye çok büyük bir hâkimiyetle başladı. Müdafadan bir türlü kurtulmayan Fenerbahçe her an ciddi tehlikelere atlatıldı. Galatasaray da tazyikli gittikçe büyütüyordu. 12 nc. dakika ikinci golün işareti verdi. Salâhattin sıkı bir sol vuruşla beraberliği çözen ikinci golü mükemmel bir şekilde yaptı. Galatasaray oyunda hâkim olduğu halde karşısında noksan bir halde çalışan Fenerbahçeye nazaran daha durgun oynadı. Bu büyük avantajdan istifade etmek için icab eden faaliyet gösterilseydi, sayıların adedi pek tabii çoğalabilirdi.

Fenerbahçe hem beraberliği temine, hem de sayı adedlerinin çoğaltmasına dikkat eder bir oyunla işi idare etti. Galatasaray müdafası kadar kuvvetli hücum hattıyla galibiyeti garanti etmiş ve son dakikaya kadar devam eden bu mücadelede 2-1 galib çıkmıştır.

Galatasaray: Osman — Fehrik, Adnan — Musa, Enver, Salim — Salâhattin, Mustafa, Cemil, Bülend, Mehmed Ali.

Fenerbahçe: Cihad — Muammer, Murad — Ömer, Zeynel, Lebib — K. Fikret, Yaşar, Ali Rıza, Niyazi, Naci.

Ömer Besim

Istanbul atletizm bayramı

Dün Kolej sahasında İstanbul atletizm bayramı yapıldı. Müsabakalarda elde edilen dereceler düşüktür. Bununla beraber İstanbulun sayılı olan bu müsakası güzel oldu.

Alınan dereceler şunlardır:
100 — Cezmi 11.4, Muzaffer 11.4.

200 — Muzaffer 23.3, Cezmi 23.3.

400 — Anços 53.7, Ahmed 53.8.
800 — Rıza Maksud 2.03.6, Kemal 2.04.

1500 — Rıza Maksud 4.20.2, Vladimir 4.24.7.

3000 — Ejref 9.24.4, İbrahim 9.44.

Disk — Yavru 37.76, Melih 33.04.

Gülle — Zba, 11.74, Şerif 11.67.
Cirit — 54.2, Varak 50.86.
Çekiç — İzzet 31.09

Yüksek — Jerfi 1.80, Zeba 1.70.
Tek adım — Çaroglu 6.18, Necdet 5.88.

Üç adım — Yavru 13.61, Turhan 12.80.
Sırk — Halid 3.20, Münir 3—.

Ankaradaki maçlar

Ankara, 1 (Husuf) — Bugün 19 Mayıs stadında Millî Küme maçlarına devam edilmiştir. İlk olarak Altınordu ile Maskespor karşılaşmışlar, heyecanlı bir çekişmeden sonra maç 3-3 beraberlikle neticelenmiştir.

İkinci maç Harbiye takımı ile Altay arasında yapılmıştır. Netice Altay 3-2 galib gelmiştir.

Maarif Vekillüğinden:

3803 sayılı kanuna tevfikân Ankara Hasanoğlu köyünde açılan köy enstitüsü için yapılacak binaların vaziyet planlarıyla avan projelerinin hazırlanması ve birincilik kazanacak mimarın detay resimlerini yapması işi 23 Mayıs 1941 tarihinden 3 Temmuz 1941 tarihine kadar devam etmek üzere memleket mimarları arasında müsabakaya konulmuştur.

Müsabaka şartnamesi Maarif Vekillüğü ilk tedrisat umum müdürlüğünden alınacaktır. Bu şartnamenin Maarif Vekillüğü tebliğler dergisinin 121 numaralı sayısında neşredileceği ilân olunur. (2817) (3978)

Hikâye: Diplodoküs-ten gelme insan

(Baştarafı 5 inci sayfada)
lamca bir valiz üzerine oturdum. Ve hattâ başım avuçlarımla içinde kısa bir müddet te uyuyabildim.

Tren incecğim istasyona geldiği zaman, çok şükür bu korkulu rüya da bitmişti. Rüya diyorum, fakat rüya olamazdı. Cebimdeki brovnik bunu isbata kâfi idi.

Seyahatimin sebebi, eski bir arkadaşımın bir nehir kenarındaki villasında birkaç gün geçirmektir. İstasyonda onlar karşılaştılar. Seyahat müddetine başından geçenleri oracıkta kısaca anlatmış, brovniği de göstermişti.

Birdenbire tüylerimin diken diken olduğum hissettim. Deliyi görmüştüm. Sükunetle yürüyordum. Valizini taşıyan bir uşak onu takib ediyordu. Dostlarımı mütebessim bir yüzle selâmladı. Hattâ bana bile tebessümünü esirgemişti.

— İşte bu adam.

Dedim. Dostum güldü:

— Alay ediyorsun, bu adam kasabanın belediye reisi, ismi Alfred de la Vrière'dir. Gayet zarif bir tip. Bütün kasaba halkı severler. Aklından zoru olduğuna dair en küçük bir şüpheye bile düşülemez. Bugünlerde bize uğrar, ne hoş adam, göreceksin.

— Geceyi bana zehir eden bu adamı ömrüm oldukça görmek istemem. Herif az kalsın beni öldürecekti.

— Sen yanılıyorsun, kompartimandaki deli ihtimal belediye reisini andırıyordu. Fakat o olamaz. Eğer reisi tanısaydın, böyle söylemezdin.

Bir an durakladım. Dostlarımla birlikte gidecek mi idim, yoksa belediye reisini jandarmalara gösterip gece başımdan geçen macerayı nakletmeli miydim? Hele şimdilik kalsın.

— Anlarız. Yalnız size haber vereyim, burada kaldığım müddetçe tabancamı, daha doğrusu delinin tabancasını bir yere bırakmam.

Bir otomobile bindik. Bu esnada belediye reisi Vrière de mükellef bir otomobilin direksiyonuna kurulmuştu. Otomobili ağır ağır hareket etti.

— Yahud da deli olan benim... Yahud da kim bilir, akla hayret veren bir hâdise... Bu kadar benzeriş.

Akşam yemeğinden sonra dostlarımla köşkünün bahçesinde oturmuş, sigaralarımızı tüttürüyorduk. Belediye reisinin uşağı koşa koşa bahçeye girdi. Gözleri korkudan büyümüştü. Bir elinden kan akıyordu:

— Efendi, efendi çıldırdı. Hanımı ve kızını kesti. Ben araya girecek oldum. İşte halim. Peşimi bırakmadı, Buraya kadar geldi.

Dostlarım pek tabansızmışlar, köşke koştu. Ben orada uşakla kalmıştım. Uşağı sağlam elinden yakalayıp çalınan arkasına çektim.

Belediye reisi bahçe kapısından girdi. Bıçak elinde idi, etrafa baktı. Kimsiyi görmemişti.

— Diplodoküs, diye bağırды, elimden kaçırđım. Nehre atılmış olacaktır, ben onu orada da yakalamayı bilirim.

Kapıdan çıktı. Nehre doğru koştu.

— İşte orada. Dedi, ağır bir cismin suya düşmesinden hâsıl olan ses duyuldu.

★
Cesedin iki gün sonra değirmenin çarkları arasında bulup çıkarıldı ve birkaç gün sonra da hakikat öğrenildi. Ticaret işlerinde spekülasyon yapmış, bir ara bünyesi düzelmiş, sonradan yanlış bir hareketi bütün servetinin mahvına sebep olmuş Vaziyeti ailesinden gizlemek istiyormuş. Kendi kendine kura kura zihnini oynattı, bana gelince, meğer ölüm insanı bu kadar yakın geçer de öleceği yoksa gene kurtulurmuş.

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Fakat, Yunanistandan ric'at etmiş olan Yunan askerlerinin de Girid müdafasında kullanıldığını hesap edebiliriz. Zaten, ada, daha evvel den de müdafasız değildi. Yunanistan, henüz taarruza uğramamış olduğu bir sırada, memleketin umumî müdafasına aid tedbirleri alırken Girid adasında da bir takım hazırlıklar yapmış bulunuyor ve daima, İtalya tarafından gelebilecek bir sürprizi unutmuyordu. Yunanistan harbe girdikten sonra, İngilizler adaya askerler çıkardılar ve tesis ettikleri üslerin müdafasını, birinci derecede kendileriyle tanzim ettiler.

Bütün bu sebeplerden dolayı, Giridde mühim bir müdafaa kuvvetinin bulunduğu ve bunun zayıf mevcudlu da olsa, iki firkadan eksik bulunmadığına hükmedebiliriz.

İngilterenin bu adayı müdafaa meselesine verdiği kıymet büyüktü. Bizzat büyük Britanya Başvekilini, Mayıs ayı içinde muhtelif vesilelerle yapmış olduğu beyanat arasında, Giridin ehemmiyetini izah etti ve adanın müdafasına bütün imkânlarla çalışılacağını anlattı. Adanın stratejik ehemmiyeti de zaten bu hususta sarfedilecek bütün emekleri haklı gösterir mahiyette idi.

Bu mülâhazalardan çıkarılacak netice, Alman taarruzunun müdafasız bir adaya karşı yapılmış bir hareket olmadığını gösterir. Belki de bu müdafanın henüz tam teşkilât kuvvetini iktisap etmesi için icab eden zaman geçmiş değildi. Fakat, iş ihmal edilmiş bulunuyordu.

Müdafası bu suretle hazırlanmış olan adanın, hava yolu ile indirilmiş olan nisbeten küçük kıt'alar tarafından yapılan bir taarruza kısa bir müddet zarfında hâkim bir silâh kuvvetinin istilâsı altına alınması, bazılarında bir mucize gibi görünür. Halbuki askerlikte mucizeden bahsetmek, askerliğin değil, edebiyat sınıfının işidir. Askerlikte mucize değil, maddî ve manevî kuvvetlerin hesapları ve bunların hareketlerine hâkim olan unsurlar vardır. Bu bakımdan, Girid muharebesinde bir mucize değil, bir yenilik, askerlik fenni bakımından bir inkılâb görmek zarurî olur. Hâdisede bir mucize görmek için, insanın zihni, eski askerlik fikirlerinden ve orduların karşılıklı kuvvetlerine ve hareketlerine aid umumî strateji ve taktik kaidelerinden bir türlü kurtulmaması icab eder. Halbuki, Girid taarruzunda klasik askerlik kaidelerinin pek çoğu değişmiş olarak görünüyor. Meselâ, Girid hareketinde «ceph» mefhumu hiç yoktur: «cenah» mefhumu da pek ehemmiyetsiz olarak gözde çarpar. Daha doğru söylemiş olmak için diyelim ki, her iki mefhum da aynen vardır; fakat erkânıharb haritaları üzerinde muayyen bir askerî hareketin strateji ve taktik problemlerini halli için çalışan gözler, bu hareketteki cephe ve cenah mefhumlarını ufki bir bakışla değil, şakulî bir bakışla görmeğe mecburdurlar. Yani, taarruz planını tertib eden müteahhiss, evvelâ, haritadaki çizgilerin topografik ifadesini, insan olarak değil, kuş olarak okuyacak ve taarruzunu da askerlere göre değil, kuşlara göre tertib edecekler. Böyle bir plânda bozulacak bir «ceph», asılacak veya çevrilecek bir veya birkaç «cenah» gene vardır; fakat, bunlara karşı yapılacak hareketlerin plânında bakış noktası arktik yerde değil, gökte bulunuyor!

Hareketi bu tarzda mütalea eden bir asker için, her şeyden evvel, askerlik fennine dair şimdiki kadar öğrenmiş olduğu şeyleri ya toptan unutmak, yahud da hayalinde bildiği şeylerin bütün istikametini bozarak görüşlerinin ufklilikten kurtarıp şakulileştirmek icab eder. Bu suretle her şey değişir. Meselâ, muayyen bir kuvvet tarafından, muayyen bir topografik vaziyeti üzerindeki muayyen bir müdafaa hattını yarmak için ne kadar topçuya, ne kadar piyadeye, ne kadar tanka ihtiyacı hesaplanacak askerliğin eski tecrübeleri üzerine kurulmuş olan klâsik fenni, bir takım takribî hesaplarla gösterebilirler. Bu hesaplarla yapılan taarruzun gayesi, karışık müdafaa hattını kırmak ve arada açılacak gedeye hücum eden kuvvetlerin gerisini ve aradan gerilerle aşmasını temin etmektir. Halbuki, problemi kuş bakışı mütalea ettiğimiz zaman, mesele bütünü başka bir mahiyet alır. Bir cepheyi yarmak için şu kadar insan, silâh ve cephane kuvveti yerine falan veya filân noktaya indirilecek şu kadar paraşütçü kâfi geleceğini hesap etmek bütünü ayrı ve yeni bir şeydir.

Tayyare denilen icad insanları kuşlaştırmıştır. Şu halde, askerlik fenni de bu kuşlaşma hareketini takibe mecburdur. Girid muharebesi bize bu mecazî ifadenin altında gizlenen fenni hakikati vazihan gösterdi. Bu harekette fevkalde insanların yaptıkları bir mucize görmeğe lüzum yoktur; ortada sadece bir yenilik vardır. Bu yeniliği anlamak, ister müteahhiss bir asker olsun, isterse eline silâh alması bir insan olsun, herkes için kabildir. Şart, bahse insanlar gibi yerden değil, kuşlar gibi havadan bakmaktır.

★
Avrupa harbinin dış ticaretini müzakere etmek üzere bir komisyonun kurulması, ticaret müvazenesi lehimize olmakla beraber ithalâtın azalması, devlet varidatı üzerinde olduğu gibi iktisadî hayatımızda da tesir icra etmekten hâlî kalmıyor.

İthalât ve ihracat yekûnları 1938 yılında 294.7 milyon lira iken 1939 da 245.6, 1940 da ise 180.3 milyon liradan ibaret kalmıştır. İhracatımız aynı yıllarda sırasıyla 144.9, 127.3 ve 11.4 milyon lira olmuş, ithalâtımız ise 1938 yekûnu olan 149.8 den 1939 da 118.2 ye, 1940 da da 68.9 milyon liraya düşmüştür.

Harb hali dolayısıyla hemen her memlekette birçok maddelerin ihracı tahdit edilmiş olmasından ve beynelmilel nakliyat müşkülâtından doğan bu vaziyeti mümkün olduğu kadar önlemek üzere lüzumlu mallara serbest döviz tahsis ve akreditif temini gibi tedbirlere ilâveten bazı memleketlerle akdolan anlaşmalarla takas muamelelerine vüs'at verilmeğe ve bu suretle ihracatımız mukabili de muhtaç olduğumuz malların ithaline çalışılmaktadır. 1941 senesinde hiçbir muntazır ahval zühur etmediği takdirde ithalâtımızı 1940 senesinden daha yükseğe çıkarabileceğimizi ümid ediyoruz. Yeni takvim yılının ilk üç ayında ithalâtımız, geçen senenin aynı devresine nazaran kıymet ve miktar itibarıyla şimdiden az çok bir artış göstermiştir. Ticaret şahsında gayretlerimizi, harb şartlarına uyumak suretiyle ihâlât imkânlarını genişletmeye doğru tevcih etmiş bulunuyoruz.

Millî para

Dünya durumu dolayısıyla bir taraftan birçok ihracat mallarımızın hariç piyasalarda serbest dövizle ve müsaid fiatla alıcı bulması, diğer taraftan ithalâtın da bizzatüre azalması serbest döviz ve altın karşılıklarının gittikçe artmasını intaç et-

mek icab eder. Bu suretle her şey değişir. Meselâ, muayyen bir kuvvet tarafından, muayyen bir topografik vaziyeti üzerindeki muayyen bir müdafaa hattını yarmak için ne kadar topçuya, ne kadar piyadeye, ne kadar tanka ihtiyacı hesaplanacak askerliğin eski tecrübeleri üzerine kurulmuş olan klâsik fenni, bir takım takribî hesaplarla gösterebilirler. Bu hesaplarla yapılan taarruzun gayesi, karışık müdafaa hattını kırmak ve arada açılacak gedeye hücum eden kuvvetlerin gerisini ve aradan gerilerle aşmasını temin etmektir. Halbuki, problemi kuş bakışı mütalea ettiğimiz zaman, mesele bütünü başka bir mahiyet alır. Bir cepheyi yarmak için şu kadar insan, silâh ve cephane kuvveti yerine falan veya filân noktaya indirilecek şu kadar paraşütçü kâfi geleceğini hesap etmek bütünü ayrı ve yeni bir şeydir.

Tayyare denilen icad insanları kuşlaştırmıştır. Şu halde, askerlik fenni de bu kuşlaşma hareketini takibe mecburdur. Girid muharebesi bize bu mecazî ifadenin altında gizlenen fenni hakikati vazihan gösterdi. Bu harekette fevkalde insanların yaptıkları bir mucize görmeğe lüzum yoktur; ortada sadece bir yenilik vardır. Bu yeniliği anlamak, ister müteahhiss bir asker olsun, isterse eline silâh alması bir insan olsun, herkes için kabildir. Şart, bahse insanlar gibi yerden değil, kuşlar gibi havadan bakmaktır.

★
Avrupa harbinin dış ticaretini müzakere etmek üzere bir komisyonun kurulması, ticaret müvazenesi lehimize olmakla beraber ithalâtın azalması, devlet varidatı üzerinde olduğu gibi iktisadî hayatımızda da tesir icra etmekten hâlî kalmıyor.

İthalât ve ihracat yekûnları 1938 yılında 294.7 milyon lira iken 1939 da 245.6, 1940 da ise 180.3 milyon liradan ibaret kalmıştır. İhracatımız aynı yıllarda sırasıyla 144.9, 127.3 ve 11.4 milyon lira olmuş, ithalâtımız ise 1938 yekûnu olan 149.8 den 1939 da 118.2 ye, 1940 da da 68.9 milyon liraya düşmüştür.

Harb hali dolayısıyla hemen her memlekette birçok maddelerin ihracı tahdit edilmiş olmasından ve beynelmilel nakliyat müşkülâtından doğan bu vaziyeti mümkün olduğu kadar önlemek üzere lüzumlu mallara serbest döviz tahsis ve akreditif temini gibi tedbirlere ilâveten bazı memleketlerle akdolan anlaşmalarla takas muamelelerine vüs'at verilmeğe ve bu suretle ihracatımız mukabili de muhtaç olduğumuz malların ithaline çalışılmaktadır. 1941 senesinde hiçbir muntazır ahval zühur etmediği takdirde ithalâtımızı 1940 senesinden daha yükseğe çıkarabileceğimizi ümid ediyoruz. Yeni takvim yılının ilk üç ayında ithalâtımız, geçen senenin aynı devresine nazaran kıymet ve miktar itibarıyla şimdiden az çok bir artış göstermiştir. Ticaret şahsında gayretlerimizi, harb şartlarına uyumak suretiyle ihâlât imkânlarını genişletmeye doğru tevcih etmiş bulunuyoruz.

Maliye Vekilinin bütçe müzakeresi münasebetile Meclisteki beyanâtı

(Baştarafı 5 inci sayfada)
munzam olarak ihracat mallarımızın değer piyasalarda serbest dövizle satılması imkânlarının husulî döviz vaziyetimizin bir dereceye kadar salâh keşbetmesine yardım etmiş ve memleketimiz için lüzumlu bazı mallara serbest döviz tahsisine bu suretle imkân bulunabilmiştir.

Dış ticaretimiz

Avrupa harbinin dış ticaretini müzakere etmek üzere bir komisyonun kurulması, ticaret müvazenesi lehimize olmakla beraber ithalâtın azalması, devlet varidatı üzerinde olduğu gibi iktisadî hayatımızda da tesir icra etmekten hâlî kalmıyor.

İthalât ve ihracat yekûnları 1938 yılında 294.7 milyon lira iken 1939 da 245.6, 1940 da ise 180.3 milyon liradan ibaret kalmıştır. İhracatımız aynı yıllarda sırasıyla 144.9, 127.3 ve 11.4 milyon lira olmuş, ithalâtımız ise 1938 yekûnu olan 149.8 den 1939 da 118.2 ye, 1940 da da 68.9 milyon liraya düşmüştür.

Harb hali dolayısıyla hemen her memlekette birçok maddelerin ihracı tahdit edilmiş olmasından ve beynelmilel nakliyat müşkülâtından doğan bu vaziyeti mümkün olduğu kadar önlemek üzere lüzumlu mallara serbest döviz tahsis ve akreditif temini gibi tedbirlere ilâveten bazı memleketlerle akdolan anlaşmalarla takas muamelelerine vüs'at verilmeğe ve bu suretle ihracatımız mukabili de muhtaç olduğumuz malların ithaline çalışılmaktadır. 1941 senesinde hiçbir muntazır ahval zühur etmediği takdirde ithalâtımızı 1940 senesinden daha yükseğe çıkarabileceğimizi ümid ediyoruz. Yeni takvim yılının ilk üç ayında ithalâtımız, geçen senenin aynı devresine nazaran kıymet ve miktar itibarıyla şimdiden az çok bir artış göstermiştir. Ticaret şahsında gayretlerimizi, harb şartlarına uyumak suretiyle ihâlât imkânlarını genişletmeye doğru tevcih etmiş bulunuyoruz.

Millî tasarruf

Bankalarımız emniyetle çalışmakta ve her sene olduğu gibi kar temin ve tevzi edecek şekilde bilançolarını kapamış bulunmaktadırlar. Umumi mahiyette olarak elde edilen bu neticelerde Cumhuriyet idaresinin iktisadî sahada yüksek direktifleriyle aldığı tedbirlerin birinci derecede müessir olduğuna şüphe yoktur.

İçinde bulunduğumuz fevkalde şartlara rağmen mevduat vaziyeti memnuniyete şayan denebilecek bir haldedir. Dünya siyasi buhranının mevduat miktarı üzerinde de zaman zaman kendini göstermekten hâlî kalmadığını ve 1938 de 311 milyon lirayı bulan mevduat miktarının 1939 nihayetinde 280 milyon indirdiğini geçen sene arz etmiştim. Tarihte yükselmeye meyyal olan ve Mart 1940 da 298 milyon bulan bir miktar, siyasi vukuata tâbi olarak Mayıs ve Haziran aylarında yeniden tenezzüle, Haziran'dan sonra tekrar tereffüze başlamış, 1940 takvim yılı nihayetinde 296, Mart 1941 nihayetinde 312.5 milyon liraya varmıştır. Harbin Balıkların seriyeti Nisan ayı içinde yeni bir çekiliş temayülünü başlatmasına sebep olmuştur ve Nisan nihayetinde 298,8 milyona düşüldüğü halde 10 Mayısta 302,3 milyona çıkmıştır. (Arkast var)

Bir memleket meselesi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

zakere edilirken bazı me'usları -mızın, içkilerimizin derecesinin yüksek olduğunu, bir kısım kadınların votka iptilâsına tutulduklarından yana yakıla bahsetmeleri malûm.

«Son Posta» okuyucuları, içki -nin aleyhinde ve lehinde, içki memnuniyetinin mümkün olup olmayacağı hakkında yapılan neşriyatı da elbette takib etmişlerdir.

İçki menedilmeli midir? İçki menedilebilir mi? İçkinin ileri sürülen mahzurlarını önlemek mümkün mü? Bu hususta fikirler müttehid edilebilir.

Aşağı yukarı günün meselesi halinde dedikodusu devam eden bu mevzu bize şu fikri ilham etti: Muhittin Birgen, Halid Fahri Özansoy ve Bırhan Cahitten müteşekkil bir komite yaptık.

Okuyucularımıza 15 günlük bir zaman bırakıyoruz. İçkinin lehinde veya aleyhinde, zararlı olduğu, olmadığı, men'inin mümkün bulunup bulunmadığı; bundan fayda görülüp görülmediği hakkında düşüncelerini yazacak olan okuyucularımızın cevabları teşkil ettiği müteakibinde komite tarafından teklif edilecektir. İster lehte, ister aleyhte olsun en kuvvetli esbabı muciblerle, en güzel cevap veren iki okuyucumuza bir hâıra olarak birer gülmüş kol saati takdim edeceğiz.

Cevablar azami 15 gün içinde elimize geçmeli ve kâğıdın yalnız bir tarafına okunaklı olarak yazılmalı ve zarfın üstüne «Anket» kaydı ilâve olunmalıdır. Netice bir ay sonra ilân edilmiş bulunacaktır.

Maliye Vekilinin bütçe müzakeresi münasebetile Meclisteki beyanâtı

(Baştarafı 5 inci sayfada)
munzam olarak ihracat mallarımızın değer piyasalarda serbest dövizle satılması imkânlarının husulî döviz vaziyetimizin bir dereceye kadar salâh keşbetmesine yardım etmiş ve memleketimiz için lüzumlu bazı mallara serbest döviz tahsisine bu suretle imkân bulunabilmiştir.

İthalât ve ihracat yekûnları 1938 yılında 294.7 milyon lira iken 1939 da 245.6, 1940 da ise 180.3 milyon liradan ibaret kalmıştır. İhracatımız aynı yıllarda sırasıyla 144.9, 127.3 ve 11.4 milyon lira olmuş, ithalâtımız ise 1938 yekûnu olan 149.8 den 1939 da 118.2 ye, 1940 da da 68.9 milyon liraya düşmüştür.

Harb hali dolayısıyla hemen her memlekette birçok maddelerin ihracı tahdit edilmiş olmasından ve beynelmilel nakliyat müşkülâtından doğan bu vaziyeti mümkün olduğu kadar önlemek üzere lüzumlu mallara serbest döviz tahsis ve akreditif temini gibi tedbirlere ilâveten bazı memleketlerle akdolan anlaşmalarla takas muamelelerine vüs'at verilmeğe ve bu suretle ihracatımız mukabili de muhtaç olduğumuz malların ithaline çalışılmaktadır. 1941 senesinde hiçbir muntazır ahval zühur etmediği takdirde ithalâtımızı 1940 senesinden daha yükseğe çıkarabileceğimizi ümid ediyoruz. Yeni takvim yılının ilk üç ayında ithalâtımız, geçen senenin aynı devresine nazaran kıymet ve miktar itibarıyla şimdiden az çok bir artış göstermiştir. Ticaret şahsında gayretlerimizi, harb şartlarına uyumak suretiyle ihâlât imkânlarını genişletmeye doğru tevcih etmiş bulunuyoruz.

TETKİKLER

(Baştarafı 2 nci sayfada)
cek. Dakarı kendi kuvvetlerimizle zaptetmek bizim için hayati bir ehemmiyeti haiz olacaktır» demişti.

Demek ki, Amerikalıların, Fransızların garb Afrikasındaki müstemlekelerini zaptetmek tehdidi, sadece, Fransız - Alman işbirliğini baltalamak için ileri atılmış manasız bir söz değildir. Bu fikir, Fransızların hezimetindenberi, zaman zaman ortaya atılmış ve daima aynı sebeblere istinad edegelmiştir.

Almanlar garb Afrikası için reel bir tehlike teşkil etmeğe başladıkları zaman Amerikalıların bu müstemlekeleri ellerine geçirmeğe çalışacaklarına kani olmak için ortada birçok sebebler mevcuttur.

Bugün etrafında bu kadar gürlü koparılan Fransanın Afrikadaki müstemlekeleri nereleridir? Vaziyeti takib edebilmeleri için okuyucularımıza biraz da bunlar hakkında izahat verelim.

Fransızların Afrikadaki müstemlekelerinin mecmuu 11 küsur milyon kilometre murabba'dır. Bu rakam, Fransızların bütün müstemleke imparatorluklarının 5/6 sına müvafıktır. Bu müstemlekeler, Akdeniz kıyısından başlayarak, Kongo nehrine; Atlantik sahillerindeki Yeşil burundan, Mısır Sudanına kadar uzanır.

Garb Afrikası, Fransızların Afrikadaki müstemlekelerinin merkezini teşkil eder. «Siyah kıta»nın merkezinde bulunan Fransız garb Afrikası, Fransanın Tunus, Fas, Cezayir gibi müstemlekeleri ile Fransızların Afrikadaki hattı üstüve müstemlekelerini birbirine rapeder, Afrikanın Atlantik sahili boyunca uzanan bu garb Afrikası müstemlekeleri sayesinde, Fransa, Amerikadan ve cenubi Amerikadan Avrupaya giden deniz yollarını kontrol altında bulundurmak imkânını elde etmiştir.

Gerek Almanların, gerekse İngiltere ve Amerikanın pek fazla ehemmiyet verdikleri, garb Afrikasındaki Fransız müstemlekelerinin umumî mesahası, 4,701.575 kilometre murabba'dır. Bu miktar, Fransız ana vatanından dokuz misli büyüktür.

Garb Afrikasındaki Fransız müstemlekeleri, 7 müstemlekeden mürekkep, bir blok teşkil etmektedir. Bunlar sırası ile: Fas, Senegal, Fransız Ginesi, Fildişi sahili, Dogome, Fransız Sudani, Nijeryadır. Bu müstemlekeler blokuna, Versay muahedesi mucibince Fransızların idaresine geçen Alman müstemlekesi Togoyu da katmak lâzımdır.

Bu müstemleke bloku içindeki müstemlekelerden hepsinin - Sudan ve Nijerya müstesna - Atlantik Okyanusunda sahilleri vardır. Garb Afrikasındaki bu Fransız müstemlekelerinin her yandan, İngilizlerin Afrikadaki müstemlekeleriyle sıkı bir temas ve hududu vardır. Bugünkü vaziyette bu temas ve hududun pek büyük bir ehemmiyeti vardır. Çünkü: Bu vaziyet Fransız müstemlekeleri için bir tehlike teşkil ettiği gibi, Fransız Afrika müstemlekelerini kullanarak İngilterenin Afrikadaki müstemlekelerine taarruz etmek isteyen Almanlar için bir istinad noktası vazifesini görebilir.

İşte bugün Fransaya, mağlûb olmasına rağmen, Avrupada avantajlı bir vaziyet temin eden, ona söz söylemek imkânını veren bu müstemlekelerdir. Almanların Fransızları daha fazla tazyik etmekten çekinmeleri, hattâ onlara karşı tedricen müsaadekâr davranmaları hep bu müstemlekeler yüzündendir. Çünkü, Fransanın işgal altında olmayan mintakalarını gözden çıkararak Afrikaya yerleşen ve oradan harekâta başlayan bir Fransa, bugünkü harbin mukadderatı üzerinde çok seri bir tesir yapabilir. Böyle bir vaziyet her şeyden önce, İtalyayı bir an evvel Afrikayı terke mecbur ettiği gibi, Akdenizdeki İngiliz hâkimiyetini, kayıtsız ve şartsız olarak, ebediyen idame ettirir.

Almanlar, Fransız Afrikasına ayak atıkları andan itibaren, Fransa derhal elindeki bütün kolları kaybetmeğe mahkûmdur. Yani Almanya, ancak Afrikaya ayak basıncaya kadar Fransanın yüzüne gülebilir...

İşte, Fransa ile Almanya arasındaki iş birliğinin hududlarını tayin eden bu keyfiyettir. Bu a-

vantajlı vaziyetini idrak eden Fransa, hiç şüphe yok, harbin sonuna kadar bu vaziyeti muhafaza etmekte menfaatlıdır.

Harb uzadı, yani karşılıklı olarak Almanya - İtalya - İngiltere yıprandıkları nisbette, Fransanın rolü - tabii bitaraf kaldığı takdirde - artacaktır.

Fransız garb Afrikasının nüfusu o kadar fazla değildir. Ancak 14.702.000 dir. Kilometre murabasına isabet eden nüfus miktarı ancak 3 tür. Nüfusun ekseriyetini, Sudan zencileri teşkil eder.

Fransız garb Afrikasındaki Avrupalıların miktarı 25 bin kişi kadardır. Bunlardan 17 bini Fransızdır. İklimin gayet berbad oluşu, burada Avrupalıların fazla miktarda yerleşmesine esaslı bir mâni teşkil etmektedir.

Fransız garb Afrikası, milyonlarca hektar genişliğinde zengin ormanlarla örtülüdür. Bu ormanlarda, envai çeşid kıymetli ağaçlar mevcuttur. Bilhassa Fildişi sahilleri orman bakımından çok zengindirler.

Buradaki kahve plântasyonları, Fildişi sahillerinde, Gine sahillerinde ve Dogomede bulunmaktadır. Fildişi sahilleri aynı zamanda kakao ihracatı bakımından da zengindir. Gine, muz ihracatı ile meşhurdur.

Fransız garbi Afrika müstemlekesinde kasabık hayvan da pek çoktur. 1939-1940 istatistiklerine nazaran 2.844.000 baş sığı; 8.143.000 baş koyun ve keçi; 435.000 eşek; 188.000 beygir; 84.000 deve; 222.000 domuz mevcuttur.

Fransız garb Afrikasının Fransızlar tarafından işgal ve bir müstemleke haline getirilmesi XIX uncu yüz yılın sonlarına raslar. Fransızların bu havaliyi işgalinden önce burada, toprak üzerinde şahsi mülkiyet mevcut değildi. Toprak, müştereken bütün kabilelere aidmiş. Fakat Fransızlar buralarını işgal edince, derhal toprağın en iyi parçalarını, oradaki Fransız kolonizatorlere, umumî valilere dağıttılar. Yerli halk, bittabi içirelere kaçtı.

Buralarını işgal eden Fransız müstemlekeçileri, bu havaliyi, her şeyden önce kendi endüstrileri için bir iptidai madde kaynağı haline getirmeğe çalıştılar; bütün mesailerini bu istikamete tevcih ettiler. Tabii, bundan ötürü, buralarda sanayi inkişaf etmedi, veyahud ettirilmedi. Mevcud olan bir iki fabrika, oralarda elde edilen iptidai maddeleri tasfiye için yapılmıştır.

Buna karşılık Fransanın garb Afrikasındaki müstemlekeleri ile olan ticareti, Fransanın dış ticaretinde mühim bir mevki işgal etmektedir. Garb Afrikasındaki Fransız müstemlekelerinin Fransaya olan ihracatı, Cezayir ve Hindicinden sonra üçüncü gelir. Buna karşılık Fransadan garb Afrikasındaki müstemlekelerine yapılan ihracat ta Tunus, Cezayir ve Hindicinden sonra dördüncü gelir.

1937 yılında garb Afrikasındaki Fransız müstemlekelerinin dış ticareti 2.910 milyon franktı. Bunun 1,375 milyon frangi ihracat, 1,535 milyon frangi da ithalât idi.

Garb Afrikasından Fransaya ihraç edilen başlıca maddeler: Kakao, altın, kahve, muz, pamuk palmye yağıdır. Buna karşılık Fransadan garb Afrikasına ihraç edilen başlıca maddeler: Manifatura eşyası, petrol, demir, makine, piring, şeker, şarap ilh... gibi şeylerdir.

Dış ticaret sahasında garb Afrikasındaki müstemlekelerle münasebeti olan memleketler sırası ile: Amerika, İngiltere, Almanya, Belçikadır.

Fransanın garb Afrikası sahillerinin en büyük limanı Dakar şehridir. Esasen Dakar, buradaki müstemleke blokunun idare merkezidir. Umumi vali burada oturur.

Dakar'da üç tane mühim dok mevcuttur. Dakar limanı, sun'i olarak genişletildiği için, büyük harb gemilerinin barınmasına da müsaidir.

Dakar limanı aynı zamanda mühim bir askeri deniz üssüdür. Coğrafi vaziyeti itibarile, Avrupa ve şimali Afrikayı cenubi Amerika ve cenubi Afrika ile birleştiren büyük deniz yollarının telâki ettiği bir noktada bulunmaktadır. Dakarın bir başka hususiyeti de, tâ Fransız Sudanına kadar uzanan muazzam bir sahanın giriş

SANIN DIŞ MACUNU

Dişlere hayat verir.

ANCAK:

Her sabah, öğle ve akşam, her yemekten sonra mutlaka fırçalamak şarttır. Bu usulü şaşmadan, muntazam bir metodla takib edenlerin dişleri mikroblerden, hastalıklardan muhafaza edilmiş olur, paslanmaktan ve çürümekten kurtulur. Her zaman temiz, parlak ve şifal olarak kalır.

İle sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

noktası ve kapısı olmasıdır. Dakar, istiab ettiği gemilerin tonajı bakımından, Fransanın Marsilya, Havr ve Şerburgdan sonra dördüncü limanı olarak gelmektedir. Fransanın garb Afrikasındaki müstemlekeleri, bilhassa harb zamanlarında mühim bir rol oynamışlardır Geçen Dünya Harbinde Fransanın Senegal ordusu, büyük bir şöret kazanmıştı. O zamanki Fransız başkumandanlığı, Senegal ordusunu en tehlikeli, en umidsiz cephelere sevkederdi. Bu hareket, bir taraftan Senegalli efradın cesaretile izah edildiği gibi, diğer cihetten, Fransanın ana vatan askerlerini korumak gibi bir düşünce ile de izah edilmektedir.

Geçen Dünya Harbinde, bütün harb devamınca, garb Afrikası 163 bin asker çıkarmıştı. Fransa bu harbe de garb Afrikasından azami istifade temin etmeği ümid ediyordu. Fakat Fransanın ani çöküşü, bu düşünceleri yarıda bıraktı.

İşte, gerek Almanyanın, gerekse Amerika ve İngilterenin garb Afrikasındaki Fransız müstemlekelerine, bilhassa Dakar limanına bu kadar fazla ehemmiyet vermeleri, yukarıda mufassalan anlatığımız sebeblerden ötürüdür. Hiç şüphe yok, harb biraz daha devam ettiği takdirde, bu müstemlekeler, yakın bir atide günün mühim bir meslesi haline geleceklerdir. Belki de Amerikanın filen harbe müdahalesi bile, Fransanın garb Afrikasındaki bu müstemlekelerle bağlı olacaktır. Hasan Ali Ediz

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (250.000) iki yüz eli bin lira olan 40.000 ton linyit kömürü 17/6/941 Salı günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (13750) on üç bin yedi yüz eli liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat (14.30) a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (200) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (4235)

Emniyet Umum Müdürlüğünden:

1 - Bu yıl İstanbul polis mektebine bir miktar polis stajyeri alınacaktır.

2 - Onta mekteb mezunları imtihanı olarak kabul edilecekleri gibi tahsilin devamı müddetince mekteb masraflı kesidikten sonra polis memurluğu maaşı kendilerine ücret olarak verilecektir.

3 - Tahsil 1 Eylül 941 tarihinde başlanacağından kayıt ve kabul şartlarını öğrenmek isteyenler şimdiden buldukları mahallin emniyet müdürü veya amirliğine müracaat etmelidir. (2917) 4129

FAR

HASAN FARE ZEHİRİ

Fındık Fareleriyle Büyük sıçanları, Tarla ve her nevi büyük ve küçük fare ve sıçanları itlaf eder. Tesiri ani ve katidir.

FAR HASAN BUĞDAYINDAN

bir miktar serpidiği ve FAR MACUNUNDAN ekmeğe sürülüp farelerin bulunduğu yere bırakıldığı takdirde bir iki gün zarfında fare ve sıçanlardan eser kalmaz. Hasan deposu

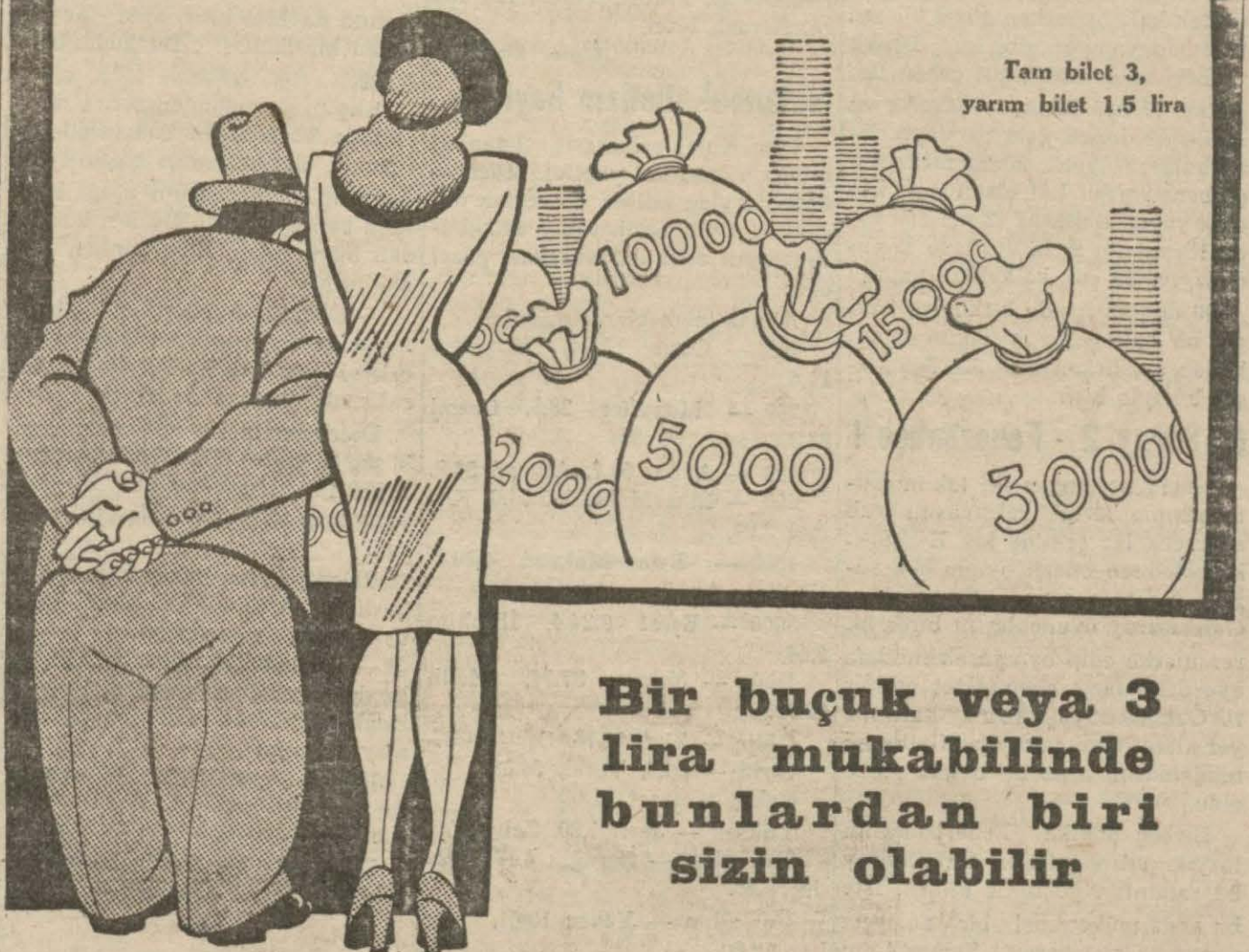
MİLLÎ PİYANGO

6 NCI TERTİP

İkinci çekiliş 7 Haziran 1941

İkramiye adedi	İkramiye miktarı	İkramiye tutarı
1	30.000	30.000
3	10.000	30.000
6	5.000	30.000
60	2.000	120.000
60	1.000	60.000
90	500	45.000
180	250	45.000
300	100	30.000
600	50	30.000
3.000	10	30.000
30.000	3	90.000
34.300	Yekûn	540.000

Tam bilet 3, yarım bilet 1.5 lira

Bir buçuk veya 3 lira mukabilinde bunlardan biri sizin olabilir

Satılık Köknar tomruğu Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir Âmirliğinden:

1 - Mengen bölgesi emvalinden olup Rumsa rampasında mevcut «3520» aded muadil «1367» metre mik'ap «121 desimetre mik'ap köknar tomruğu açık arttırma suretile satılığa çıkarılmıştır.

2 - Tomrukların kabukları soyulmuş olup hacim orta kutur üzerin den hesaplanmıştır.

3 - Tomruklara aid satış şartnamesi Ankarada orman umum müdürlüğünde, İstanbul, Zonguldak, Bolu, Çankırı orman müdürlüklerle Karabük devlet orman işletmesi revir amirliğinde görülebilir.

4 - Tomrukların muhammen bedeli «11» liradır.

5 - İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesile 6/6/941 tarihine rastlayan Cuma günü saat 14 de Gerede orman bölge şefliği binasında Karabük devlet orman işletmesi revir amirliği riyasetinde toplanacak komisyona müracaatları. (4058)

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ. A. Ekrem UŞAKLILIG